Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

►B

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 17. septembra 2008

o štátnej pomoci C 61/07 (ex NN 71/07) – Grécko pre Olympic Airways Services/Olympic Airlines

[oznámené pod číslom K(2008) 5073]

(Iba grécke znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

►C1 (2010/459/ES) ◄

(Ú. v. EÚ L 222, 24.8.2010, s. 62)

Opravené a doplnené:

►C1 Korigendum, Ú. v. EÚ L 231, 1.9.2010, s. 7 (2010/459/ES)

▼B

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 17. septembra 2008

o štátnej pomoci C 61/07 (ex NN 71/07) – Grécko pre Olympic Airways Services/Olympic Airlines

[oznámené pod číslom K(2008) 5073]

(Iba grécke znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

►C1 (2010/459/ES) ◄

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po výzve, aby zainteresované strany predložili svoje pripomienky v súlade s uvedenými článkami ([1]) a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

(1) Listom z 19. decembra 2007 Komisia informovala Grécko o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy, pokiaľ ide o viaceré finančné toky a prevody, ktoré vyvolali otázky týkajúce sa poskytnutia štátnej pomoci v súvislosti s financovaním a prevádzkou Olympic Airways Services SA a Olympic Airlines SA.

(2) Grécko 14. januára 2008 požiadalo o predĺženie lehoty na svoju odpoveď, s čím Komisia súhlasila. Grécko zaslalo svoje pripomienky 13. februára 2008.

(3) Rozhodnutie Komisie začať konanie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ([2]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k predmetným opatreniam do jedného mesiaca od dátumu uverejnenia.

(4) Komisia dostala od zainteresovaných strán pripomienky v tejto veci. Tieto pripomienky zaslala Grécku elektronickou poštou z 9. apríla 2008. Grécku bola poskytnutá možnosť reagovať na tieto pripomienky a Komisia dostala grécke pripomienky elektronickou poštou z 13. mája 2008.

([1]) Ú. v. EÚ C 50, 23.2.2008, s. 13.
([2]) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

▼B

2. OPIS SKUTOČNOSTI

2.1. Účastníci konania

2.1.1. *Olympic Airways Services SA*

(5) Olympic Airways Services SA je súčasný názov spoločnosti známej predtým ako Olympic Airways SA ([1]). Zaisťuje predovšetkým pozemnú obsluhu a údržbu lietadiel/technické služby v Grécku a neprevádzkuje žiadne lietadlo. Je 100 % vlastnená štátom.

2.1.2. *Olympic Airlines SA*

(6) Spoločnosť Olympic Airlines SA začala činnosť v decembri 2003 a bola vytvorená z leteckých oddelení Olympic Airways. Prevádzkuje pravidelné letecké dopravné služby v Grécku na linkách vo vnútri EU a na medzikontinentálnych linkách. Je 100 % vlastnená štátom ([2]).

2.2. Posúdenie opatrení

(7) V rozhodnutí o začatí konania boli posúdené tieto štyri oblasti:

— Možná štátna pomoc pre Olympic Airways Services SA formou tolerancie dlhov: Helénska republika možno poskytla tejto spoločnosti neoprávnenú a nezlučiteľnú štátnu pomoc svojou tolerantnosťou voči Olympic Airways vo vzťahu k jej dlhom na daniach a na sociálnom zabezpečení pokračujúcou od januára 2005 ([3]).

— Možná štátna pomoc pre Olympic Airways Services SA prostredníctvom nálezov rozhodcovského súdu: Helénska republika možno poskytla spoločnosti Olympic Airways Services neoprávnenú a nezlučiteľnú štátnu pomoc v súvislosti s platbami realizovanými v dôsledku viacerých nálezov rozhodcovského súdu. Tieto rozhodnutia vyplývajú z viacerých žalôb o náhradu škody vznesených touto spoločnosťou proti štátu.

— Možná štátna pomoc pre Olympic Airlines SA: Helénska republika možno poskytla neoprávnenú a nezlučiteľnú štátnu pomoc prostredníctvom poplatkov za prenájom lietadiel

([1]) Spoločnosť Olympic Airways SA bola oficiálne premenovaná na Olympic Airways – Services SA. Zmena a doplnenie stanov Olympic Airways SA boli uverejnené v Úradnom vestníku gréckej vlády č. 1485/19.2.2004, vydanie SA, 19. februára 2004. Zmena a doplnenie sa týkalo ustanovenia článku 1, na základe ktorého sa spoločnosť premenovala na Olympic Airways – Services SA a trvanie jeho platnosti bolo stanovené na 46 rokov, a to do 31.12.2049 vrátane. Zmena a doplnenie sa týkalo aj ustanovenia článku 2. Hlavným cieľom spoločnosti sú služby pozemnej obsluhy, dielenské opravárenské činnosti týkajúce sa opráv motorov a lietadiel, zastupovanie a zastupiteľstvo prevádzkovateľov leteckých spoločností atď. Ďalej v tomto rozhodnutí sa názvom Olympic Airways rozumie Olympic Airways SA (do februára 2004) a Olympic Airways – Services SA (od februára 2004).

([2]) Komisia 14. septembra 2005 prijala konečné zamietavé rozhodnutie (rozhodnutie 2005/2706/ES – ešte neuverejnené) týkajúce sa pomoci, ktorú Helénska republika poskytla pre Olympic Airways a Olympic Airlines.

([3]) V rozhodnutí z roku 2005 sa zohľadnila iba pomoc poskytnutá pre Olympic Airways do decembra 2004 vrátane.

▼B

a nevymáhania dlhov (vrátane dlhov na daniach a na sociálnom zabezpečení) od tejto zadlženej spoločnosti v štátnom vlastníctve od júna 2005 ([1]).

— Možná štátna pomoc pre Olympic Airways Services SA a Olympic Airlines SA prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi: to znamená, že nijaký súkromný veriteľ nemôže proti žiadnej z týchto spoločností podniknúť nijakú právnu akciu, ani využiť prostriedky individuálneho či kolektívneho vymáhania (vrátane predbežných opatrení a súdnych príkazov) ani v Grécku, ani v zahraničí. Táto právna ochrana sa neposkytuje nijakému inému subjektu v Grécku a je špecifická pre tieto spoločnosti. Akákoľvek iná spoločnosť v Grécku, ktorá by sa usilovala o takú ochranu pred veriteľmi, by sa dostala do konkurzu.

(8) Možná štátna pomoc pre Olympic Airways Services prostredníctvom nálezov rozhodcovského súdu si vyžaduje ďalšie podrobnejšie posúdenie. Je preto vylúčená z rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia a bude sa riešiť neskôr v samostatnom rozhodnutí Komisie.

2.2.1. *Dlhy Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení od decembra 2004*

(9) Komisia v rozhodnutí z roku 2005 určila vzor správania sa, podľa ktorého štát nevyinkasoval od spoločnosti Olympic Airways jej dlhy na daniach a na sociálnom zabezpečení v čase ich splatnosti a tieto dlhy boli potom vo vzťahu k spoločnosti síce „potvrdené“, ale štát ich nevymáhal. Spoločnosť časom uskutočnila čiastkové platby v splátkach ([2]). Komisia v rozhodnutí z roku 2005 dospela k záveru, že oneskorené platby alebo nedoplatky dlhov Olympic Airways na daniach a sociálnom zabezpečení zaistili tejto spoločnosti prospech z peňažného toku na úkor štátu.

(10) Komisia v rozhodnutí z roku 2005 (článok 3) zaviazala Grécko, aby „ihneď zastavilo všetky ďalšie platby pomoci pre Olympic Airways a Olympic Airlines.“ Komisia pri niekoľkých príležitostiach ([3]) žiadala grécke orgány, aby jej poskytli informácie, ako plnia tento aspekt rozhodnutia, a aby útvarom Komisie predložili informácie týkajúce sa daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktoré táto spoločnosť zaplatila štátu. Bez ohľadu na tieto opakované osobitné žiadosti grécke orgány neposkytli adekvátne informácie v tejto veci.

(11) Útvary Komisie nedostali dostatočné informácie ani potvrdenie o tom, že tieto spoločnosti platia svoje dlhy na daniach a na sociálnom zabezpečení v úplnom rozsahu a včas, a údaje poskytnuté gréckymi orgánmi Komisii a európskym súdom nasvedčujú tomu, že obidve spoločnosti, Olympic Airways Services a Olympic Airlines, nemôžu platiť a neplatia svoje stále stúpajúce dlhy voči verejným orgánom.

([1]) V rozhodnutí z roku 2005 sa zohľadnila iba pomoc poskytnutá pre Olympic Airlines do mája 2005 vrátane.

([2]) Napríklad v rokoch 2003 – 2004 spoločnosť Olympic Airways uskutočnila platby vo výške 7,7 milióna EUR na základe dohody o vyrovnaní dlhov za obdobie pred rokom 2003.

([3]) Listy Komisie z 25. augusta 2006 [ref. D (2006) 217009] a zo 16. júla 2007 [ref. D (2007) 313288].

▼B

(12) Listom z 30. októbra 2006 ([1]) grécke orgány zaslali útvarom Komisie list z 13. júna 2006 od „nezávislého odborníka“ s názvom Progressive Finance vo veci finančnej situácie Olympic Airways. Odborný posudok vychádzal zo súvahy z roku 2004 (ktorá nebola Komisii predložená) a z peňažného toku v roku 2006. V posudku sa dospelo k záveru, že na základe dostupných informácií negatívna finančná situácia spoločnosti súvisí priamo s jej záväzkami voči štátu a správe sociálneho zabezpečenia, ako aj s otázkami nezaplatenej štátnej pomoci. V liste s názvom Progressive Finance sa takisto uviedlo, že na základe peňažného toku v roku 2006 sa spoločnosť nepovažuje za úveruschopnú a nemá žiadnu možnosť získať a splácať pôžičku na vrátenie štátnej pomoci určenej v rozhodnutí z roku 2005.

(13) Ďalej predseda Súdu prvého stupňa v súvislosti s vecou T-423/05 R požiadal spoločnosť Olympic Airways, aby predložila súdu informácie o svojej schopnosti vrátiť štátnu pomoc určenú Komisiou a o úrovni svojej zadlženosti.

(14) Listom z 27. novembra 2006 spoločnosť predložila súdu správu nezávislých odborníkov spoločnosti PriceWaterhouseCoopers (PwC) o možnosti vrátiť pomoc vo forme splátok, ako aj posúdenie pomoci, ktorá bola vyplatená po zamietavých rozhodnutiach Komisie z roku 2002 a 2005.

(15) Odborník (PwC) poverený spoločnosťou Olympic Airways vypočítal výšku sumy, ktorá sa má vrátiť v dôsledku rozhodnutia z roku 2005, na 411 miliónov EUR, ktoré by sa údajne mohli uhradiť v 48 mesačných splátkach a ktoré by sa s ohľadom na dlhy voči správe sociálneho zabezpečenia mohli rozšíriť na 96 splátok len po legislatívnej úprave. Odborník však potvrdil, že „analýza peňažných tokov Olympic Airways v takej podobe, v akej ich predložila spoločnosť (a ktoré pre nedostatok času nemohli byť predmetom podrobnej kontroly z hľadiska ich presnosti a úplnosti), vedie k záveru, že možnosť úplného alebo čiastočného vrátenia dlžných súm neexistuje“.

(16) Keď Komisia začala vyšetrovacie konanie, dospela k predbežnému záveru, že záväzok zastaviť všetky ďalšie platby pomoci pre spoločnosť Olympic Airways obsiahnutý v článku 3 rozhodnutia z roku 2005 nebol splnený. Komisia navyše dospela k predbežnému záveru, že spoločnosť Olympic Airways neplatí svoje dlhy na daniach a sociálnom zabezpečení úplne a včas a dokonca nie je schopná splácať ani svoje existujúce dlhy, a že toto počínanie je možné len vďaka tolerantnosti štátu.

2.2.2. *Štátna pomoc pre Olympic Airlines od roku 2005*

(17) Pokiaľ ide o Olympic Airlines, Komisia vo svojom rozhodnutí z roku 2005 určila ako štátnu pomoc poskytnutú tejto spoločnosti „prijatie lízingových splátok spoločnosťou Olympic Airways a Gréckom od Olympic Airlines za ďalší lízing lietadiel, ktoré sú nižšie ako sumy platené za hlavný lízing …“

([1]) Ref.: 3082.07/004/A/9749.

▼B

(18) Helénska republika ([1]) nespochybnila skutočnosť, že štát a Olympic Airways ďalej prenajali predmetné lietadlá spoločnosti Olympic Airlines za nižšie sadzby ako sadzby pôvodného lízingu. Vyjadrila však nesúhlas s hodnotením, že išlo o štátnu pomoc. Helénska republika tvrdila, že keď spoločnosť Olympic Airlines platila trhovú cenu za tento ďalší prenájom lietadiel, nezískala z toho žiadny prospech.

(19) Ako už bolo uvedené, v článku 3 rozhodnutia z roku 2005 bolo Grécko požiadané, aby bezodkladne zastavilo všetky platby štátnej pomoci. Bez ohľadu na to, že Komisia ([2]) opakovane pripomínala povinnosť „zastaviť bezodkladne všetky ďalšie platby pomoci pre Olympic Airways a Olympic Airlines“ a žiadala o predloženie informácií, či spoločnosť Olympic Airlines v súčasnosti hradí, alebo hradila platby hlavného lízingu za prenajaté lietadlá, uvedené v rozhodnutí z roku 2005, grécke orgány tak neurobili.

(20) Pokiaľ ide o finančnú situáciu Olympic Airlines, Komisia požiadala Grécko o predloženie informácií o tom, aká je aktuálna finančná situácia Olympic Airlines a ako táto spoločnosť v súčasnosti funguje. Informácie poskytnuté gréckymi orgány pred začatím konania Komisiu neuspokojili. Komisia nechápe, ako spoločnosť financuje svoju každodennú činnosť a ako rieši svoje straty. Komisia vyjadrila pochybnosti, či spoločnosť platí štátu dane a svoje dlhy na sociálnom zabezpečení úplne a včas, alebo či v tejto súvislosti využíva výhody vyplývajúce z tolerantnosti štátu.

(21) Komisia v rozhodnutí o začatí konania konštatovala, že aj keď spoločnosť Olympic Airlines v decembri 2003 začala činnosť s malým alebo žiadnym dlhom ([3]), v roku 2004 už utrpela prevádzkovú stratu vo výške 94,5 milióna EUR pri obrate 616,7 milióna EUR a čistú stratu za rok pred zdanením 87,1 milióna EUR. V roku 2005 spoločnosť Olympic Airlines oznámila čistú stratu vo výške 123,7 milióna ([4]) EUR do výnosov za rok 2005 dosahujúcich 643 miliónov EUR ([5]). V masových médiách ([6]) sa objavili obšírne správy o tom, že straty spoločnosti za rok 2006 prekročia 120 miliónov EUR. Na základe toho spoločnosť Olympic Airlines mala od začatia poskytovania leteckých služieb v decembri 2003 v priebehu prvých troch rokov činnosti celkovú stratu viac ako 330 miliónov EUR.

2.2.3. *Štátna pomoc pre Olympic Airways Services SA a Olympic Airlines SA prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi*

(22) V článku 22 zákona 3404/05 ([7]) sa stanovuje, že „až do 28. februára 2006 vrátane sa nemôže proti spoločnostiam Olympic Airlines S.A., Olympic Airways – Services S.A., Olympic Aviation S.A., ich aktívam alebo časti aktív, ktoré sú potrebné alebo užitočné pre tieto aktíva, podniknúť nijaká právna akcia, ani využiť prostriedky individuálneho či kolektívneho

([1]) List zo 16. novembra 2006.
([2]) Listy z 25. augusta 2006 [ref. D(2006) 217009] a zo 16. júla 2007 TREN [ref. D(2007) 313288].
([3]) Všetky dlhodobé dlhy boli ponechané spoločnosti Olympic Airways a z daní, sociálneho zabezpečenia a iných poplatkov splatných gréckemu štátu boli do Olympic Airlines prevedené iba jednomesačné záväzky.
([4]) Zdroj: agentúra Reuters, 20. decembra 2006.
([5]) Nezdá sa, že by spoločnosť od decembra 2003 uverejnila svoje revidované účty.
([6]) Zdroj: Kathimerini, 21. septembra 2007.
([7]) Úprava otázok týkajúcich sa univerzitných a technických odborov v rámci vyššieho vzdelávania a ďalšie ustanovenia (Úradný vestník Helénskej republiky A 260).

▼B

vymáhania (vrátane predbežných opatrení a súdnych príkazov) ani v Grécku, ani v zahraničí. Počas uvedenej lehoty bude každé takéto prebiehajúce právne konanie, ako aj dôsledky takýchto opatrení, pozastavené. Grécky štát je od týchto obmedzení oslobodený.“ Platnosť tohto ustanovenia bola trikrát predĺžená, najskôr do 31. októbra 2006 ([1]), potom do 31. októbra 2007 ([2]) a nakoniec do 31. októbra 2008.

(23) Toto ustanovenie fakticky zabránilo výkonu súdnych rozhodnutí v Grécku alebo v zahraničí proti každej spoločnosti v rámci Olympic Group. Cieľom tohto zákona je jednostranne ochrániť tieto spoločnosti pred ich záväzkami uloženými súdom, pozastaviť konania zamerané na vymáhanie týchto záväzkov a zabrániť možnosti uplatnenia predbežných opatrení.

(24) Komisia dospela k záveru, že toto ustanovenie preto zaisťuje spoločnosti Olympic Airways a iným spoločnostiam v rámci skupiny prednostné zaobchádzanie tým, že im dáva určitý druh právnej ochrany neposkytovanej iným vnútroštátnym alebo zahraničným leteckým spoločnostiam alebo vôbec akémukoľvek inému hospodárskemu subjektu. Akákoľvek iná spoločnosť v Grécku, ktorá by sa usilovala o takúto ochranu pred veriteľmi, by sa dostala do konkurzu.

2.3. **Počiatočné posúdenie Komisie**

2.3.1. *Existencia pomoci*

2.3.1.1. Dlhy Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení od decembra 2004

(25) Keď Komisia začala vyšetrovacie konanie, dospela k záveru, že tolerancia štátu k dlhom spoločnosti Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení nahromadeným od januára 2005 znamená jednoznačné poskytnutie štátnych zdrojov jednému podniku, ktorý sa nachádza v hospodárskej súťaži s inými podnikmi, a ako také predstavuje štátnu pomoc.

2.3.1.2. Štátna pomoc pre Olympic Airlines od roku 2005

(26) Keď Komisia začala vyšetrovacie konanie, dospela k záveru, že je podozrenie, že zníženie splátok za prenájom lietadiel v prospech Olympic Airlines a nevymáhanie dlhov štátu (vrátane dlhov na daniach a na sociálnom zabezpečení) od mája 2005 si vyžiadalo použitie štátnych zdrojov pre jeden konkrétny podnik, ktorý sa nachádza v hospodárskej súťaži s inými podnikmi, a ako také predstavuje štátnu pomoc.

2.3.1.3. Štátna pomoc prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi

(27) Komisia dospela tiež k záveru, že špeciálna ochrana pred veriteľmi poskytnutá obom spoločnostiam je podobná ochrane pred konkurzným konaním. V tomto ohľade je ustálená judikatúra ([3]), že v situácii, keď členský štát zaviedol v prospech nejakého podniku systém, ktorý sa odchyľuje od obvyklej právnej úpravy platobnej neschopnosti, treba takýto systém považovať za štátnu

([1]) Článok 28 zákona č. 3446/2006 (Úradný vestník Helénskej republiky A 49, 10.3.2006).
([2]) Článok 35 písm. B) zákona č. 3492/2006 (Úradný vestník Helénskej republiky A 210, 5.10.2006).
([3]) Vec C-295/97, *Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA/International Factors Italia SpA (Ifitalia)*.

▼B

pomoc, ak sa zistí, že podniku bolo umožnené pokračovať v obchodných aktivitách za okolností, za ktorých by to inak nebolo možné, ak by sa použili obvyklé právne predpisy týkajúce sa platobnej neschopnosti, alebo ak by tento podnik získal ďalšie výhody zo strany štátu.

2.3.2. *Zlučiteľnosť pomoci*

(28) Pokiaľ ide o financovanie z verejných prostriedkov, o ktorom sa predpokladá, že bolo spoločnosti Olympic Airways Services poskytnuté formou tolerancie dlhov (vrátane dlhov na daniach a na sociálnom zabezpečení) a špeciálnej ochrany pred veriteľmi, Komisia pri začatí vyšetrovacieho konania vyjadrila vážne pochybnosti, či akékoľvek z týchto opatrení možno vyhlásiť za zlučiteľné so spoločným trhom, keďže sa zdá, že nemožno uplatniť nijakú výnimku zo všeobecného zákazu štátnej pomoci.

(29) Podobne pokiaľ ide o financovanie z verejných zdrojov, o ktorom sa predpokladá, že bolo spoločnosti Olympic Airlines poskytnuté formou tolerancie dlhov (vrátane dlhov na daniach a na sociálnom zabezpečení), zníženia splátok za prenájom lietadiel a špeciálnej ochrany pred veriteľmi, Komisia vyjadrila vážne pochybnosti, či čokoľvek z tohto možno vyhlásiť za zlučiteľné so spoločným trhom, keďže sa zdá, že nemožno uplatniť výnimku zo všeobecného zákazu štátnej pomoci.

3. PRIPOMIENKY GRÉCKA

(30) Helénska republika začala svoje pripomienky tým, že zdôraznila, ako je dôležité vyjasniť si časové obdobie, ktoré je predmetom skúmania v prebiehajúcom vyšetrovaní. Začatie konania je vo vzťahu k Olympic Airways stanovené od decembra 2004 a vo vzťahu k Olympic Airlines od mája 2005. Helénska republika s tým nesúhlasí a poukazuje na to, že napríklad suma 12 267 250 EUR (kapitál plus úroky) uvedená v odseku 138 v treťom riadku tabuľky rozhodnutia z roku 2005 sa týka dlhu Olympic Airways – Services S.A. z 9. marca 2005, čo bol dlh voči daňovým orgánom. Podľa názoru gréckych orgánov musí byť začiatok súčasného vyšetrovania Komisie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES dňom vydania rozhodnutia z roku 2005 (14. septembra 2005).

(31) Helénska republika ďalej uviedla, že už vrátila pomoc vzťahujúcu sa na obdobie uvedené v rozhodnutí z roku 2005. Listom z 21. novembra 2007 Helénska republika informovala Komisiu, že rozhodnutie z roku 2005 splnila v plnom rozsahu.

3.1. **Dlhy Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení od decembra 2004**

(32) Pokiaľ ide o túto položku pomoci, Helénska republika tvrdí, že spoločnosť má potvrdenie týkajúce sa daní a sociálneho zabezpečenia. To znamená, že grécky štát nemá v súčasnosti voči spoločnosti žiadne nároky, ktoré by spoločnosť musela bezodkladne splniť. Spoločnosť nie je povinná bezodkladne uhradiť daňovým orgánom nijaké nezaplatené dlhy, lebo úspešne požiadala o súdne opravné prostriedky a dostala rozsudky od príslušných vnútroštátnych súdov. Úrad civilného letectva nemá voči Olympic Airways Services žiadne nároky kvôli nezaplateným dlhom. Niektoré

▼B

skoršie dlhy Olympic Airways Services voči fondu IKA (sociálne zabezpečenie) sa platia prostredníctvom mesačných splátok v súlade so všeobecne platnými ustanoveniami zákona 3518/2006. Grécko preto tvrdí, že zo strany gréckeho štátu nejde o žiadnu „predĺženú toleranciu“ týkajúcu sa údajného nezaplatenia dlhov.

(33) Helénska republika uznáva, že oneskorené uverejnenie súvahy spoločnosťou nie je v súlade s jej povinnosťami podľa vnútroštátnych zákonov. Komisiu však informovala, že už urobila vhodné opatrenia, aby sa zaistilo riešenie tejto otázky. Predstavenstvo spoločnosti Olympic Airways Services už prijalo rozhodnutie, že poverí audítorskú firmu aktualizáciou účtovných závierok spoločnosti. Spoločnosť už vypracovala návrh súvah za roky 2004 až 2006. Predstavu o finančnej situácii za rok 2007 poskytla v odhade súvahy.

(34) Návrh súvahy za obdobie 2004 – 2006 ukazuje, že pokiaľ ide o kmeňový kapitál, spoločnosť vykazovala na konci roku 2006 stratu vo výške […] (*) miliónov EUR,a mala dlhy na daniach, poplatkoch a sociálnom zabezpečení vo výške 1 098 miliónov EUR. Na konci roku 2007 však spoločnosť podstatne zvýšila svoj kmeňový kapitál, ktorý je teraz […]* miliónov. Jej dlhy na daniach, poplatkoch a sociálnom zabezpečení v súčasnosti dosahujú výšku […]* miliónov.

(35) Podľa poskytnutých informácií (na základe odhadov, ktoré poskytla spoločnosť) bolo 31.12.2007 rozdelenie dlhov voči štátu a poskytovateľom sociálneho zabezpečenia takéto:

v miliónoch EUR

	Dlhy Olympic Airways Services	Sumy	Spolu
Dlhy na sociálnom zabezpečení	Bilancia skorších dlhov voči fondu sociálneho zabezpečenia – IKA platených v mesačných splátkach	[…]*	
Dlhy na sociálnom zabezpečení	Nevymáhateľné dlhy Olympic Airways Services za december a vianočný príplatok (splatný na konci februára 2008)	[…]*	
Dlhy na sociálnom zabezpečení			[…]*
Dane – poplatky	Potvrdené dlhy voči daňovému úradu FABE s pozastavenou splatnosťou vďaka úspešným súdnym opravným prostriedkom (od daňových auditov do 30.4.2007)	[…]*	

(*) Podlieha služobnému tajomstvu.

▼B

v miliónoch EUR

	Dlhy Olympic Airways Services	Sumy	Spolu
	Odhady daní a sankcií uložených Olympic Airways Services od mája do decembra 2007	[…]*	
Dane – poplatky			[…]*
Celkový súčet			[…]*

(36) Pokiaľ ide o dlhy na sociálnom zabezpečení, spoločnosť Olympic Airways Services splatila fondu IKA všetky svoje dlhy a prijala opatrenia na vyrovnanie skorších dlhov za obdobie do 31.10.2006 vrátane na základe zákona 3518/2006. Z účtovného hľadiska sa spoločnosť v hodnoteniach účtovných závierok za rok 2007 javí ako spoločnosť so záväzkami voči poskytovateľom sociálneho zabezpečenia, ktorých celková výška zodpovedá sume podľa splátkového kalendára k 31.12.2007 a príspevkom za mesiac december a vianočnému príplatku za rok 2007.

(37) V súvislosti so splátkovým kalendárom na vyrovnanie skorších dlhov spoločnosti Olympic Airways Services voči fondu IKA a splácanie prostredníctvom mesačných splátok Helénska republika poukázala na to, že podľa právnych predpisov Spoločenstva, ako aj podľa ustálenej judikatúry sa splácanie dlhov voči štátu musí vykonávať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Je to v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva, v ktorých osobitný právny rámec nezavádza žiadnu diskrimináciu medzi dlžníkmi. V tejto súvislosti Helénska republika uvádza aj oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pri opatreniach týkajúcich sa priameho zdaňovania podnikov ([1]), v ktorom Komisia stanovuje, že daňové opatrenia uplatňované voči všetkým hospodárskym subjektom, ktorí pôsobia na území členského štátu, sú *prima facie* všeobecnými opatreniami.

(38) V tomto prípade sa postupy na inkasovanie skorších dlhov voči fondu IKA obsiahnuté vo vnútroštátnych právnych predpisoch bez akéhokoľvek rozdielu vzťahujú na všetkých dlžníkov vrátane Olympic Airways Services v súlade so všeobecným legislatívnym rámcom, ktorým sa riadi splácanie dlhov voči štátu. Z tohto dôvodu podľa názoru Grécka nevznikajú žiadne špecifické okolnosti, a nejde tak ani o porušenie článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(39) Pokiaľ ide o dlhy na daniach, spoločnosť Olympic Airways Services zaplatila daňovému úradu (daňový úrad FABE a FAEE) všetky potvrdené dlhy s výnimkou dlhov, v prípade ktorých úspešne požiadala grécke súdy o súdne opravné prostriedky. Jej jedinými nesplatenými dlhmi sú následne tie, ktoré podľa vnútroštátnych právnych predpisov nie sú splatné a vymáhateľné.

(40) V odhade súvahy za rok 2007 spoločnosť vykázala dlh v daňových povinnostiach zahŕňajúci všetky sumy v uvedenej tabuľke, ktoré sa vzťahujú na rok 2007.Celkovo tieto sumy (a pokuty a doplatky) dosiahli […]* miliónov EUR. Helénska

([1]) Ú. v. ES C 384, 10.12.1998, s. 3.

▼B

republika však uvádza, že spoločnosť nemá v súčasnej dobe za povinnosť zaplatiť gréckemu štátu žiadny z uvedených dlhov, pretože sa jej v tejto veci podarilo získať súdne opravné prostriedky.

(41) Odhady súvahy za rok 2007 obsahujú navyše odhad spoločnosti týkajúci sa pravdepodobných dlhov vo výške […]* miliónov EUR.

(42) V tejto súvislosti Helénska republika požiadala Komisiu, aby vymedzila rozdiel medzi a) dlhmi, ktoré sa predkladajú na účtovné účely v účtovnej evidencii spoločnosti, a b) dlhmi, ktoré sú v súčasnosti splatné gréckemu štátu v súlade so všeobecne platnými ustanoveniami vnútroštátnych právnych predpisov. Preskúmanie akýchkoľvek otázok, ktoré Komisia posudzuje v kontexte tohto postupu, by sa mohlo zamerať iba na prípad b).

(43) Na základe poskytnutých informácií sa Helénska republika domnieva, že v tomto prípade nie je problém v prevode štátnych zdrojov v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, a o to menej vo zvýhodnenom zaobchádzaní s Olympic Airways Services.

3.2. **Štátna pomoc pre Olympic Airlines od roku 2005**

(44) Pokiaľ ide o ďalší prenájom lietadiel spoločnosti Olympic Airlines zo strany spoločnosti Olympic Airways Services a gréckeho štátu, grécke orgány uvádzajú, že spoločnosť Olympic Airlines bola finančne schopná uzatvoriť zmluvy o operatívnom lízingu priamo so subjektmi na trhu a že spoločnosť Olympic Airlines nebola pri tom nikdy zvýhodnená, pretože tieto lízingy boli uzatvorené za platné trhové sadzby, takže žiadna skrytá štátna pomoc neexistovala.

(45) Okrem toho keď bola spoločnosť Olympic Airlines vybraná spoločnosťou Olympic Airways Services, počínala si presne tak, ako by si počínal každý súkromný investor v rovnakej situácii, lebo sa jej nielen podarilo znížiť mesačné straty čo najlepším spôsobom, ale tiež zaistiť, aby sa táto strata časom obmedzila s ohľadom na oznámený zámer Olympic Airlines znova prerokovať a prevziať hlavné lízingy.

(46) Helénska republika chcela takisto zdôrazniť, že lízingové splátky uskutočnené spoločnosťou Olympic Airlines za ďalšie operatívne lízingy by sa nemali porovnávať s lízingovými splátkami za finančné lízingy, s ktorými ich Komisia podľa názoru Helénskej republiky mylne porovnávala. V skutočnosti ide o rozdielne druhy lízingov.

(47) Pokiaľ ide o dlhy spoločnosti Olympic Airlines na daniach a na sociálnom zabezpečení, Helénska republika tvrdí, že voči nim neexistovala žiadna tolerantnosť v neplatení a že spoločnosť Olympic Airlines plne uhradila svoje dlhy na sociálnom zabezpečení. Pokiaľ ide o dlhy na daniach, oneskorenie v splatení iba časti dlhov na daniach gréckemu štátu, ku ktorému dochádzalo počas obmedzeného obdobia od vydania rozhodnutia z roku

▼B

2005, nepredstavuje zo strany gréckeho štátu „predĺženú toleranciu“. Grécky štát v každom prípade uvádza, že už prijal všetky opatrenia vyžadované podľa vnútroštátnych právnych predpisov, aby potvrdil a potom vyinkasoval väčšiu časť nedoplatkov spoločnosti. Spoločnosť okrem toho už podala žiadosť o splatenie svojich potvrdených dlhov na daniach v 48 splátkach podľa všeobecne platných predpisov vnútroštátneho práva.

3.2.1. *Ďalší lízing lietadiel*

(48) Ďalší lízing lietadiel za nižšiu cenu, ako sú lízingové platby hlavného lízingu, nepredstavuje štátnu pomoc, pretože nešlo o zvýhodnené zaobchádzanie so spoločnosťou Olympic Airlines a táto spoločnosť nezískala ani žiadny prospech, ktorý by inak aj tak nebola získala s ohľadom na trhové podmienky. Grécke orgány tvrdia, že Komisia vôbec neposúdila úroveň lízingových platieb z hľadiska testu súkromného investora a použila nesprávnu metodiku, keď vzala do úvahy rozdiel medzi hlavným lízingom a ďalším lízingom lietadiel namiesto posúdenia, či bol ďalší lízing uzatvorený za trhové sadzby.

3.2.2. *Finančné lízingy a operatívne lízingy*

(49) Helénska republika sa domnieva, že Komisia sa evidentne dopustila omylu, keď nerozlišovala medzi finančnými a operatívnymi lízingami.

(50) Helénska republika najprv poukázala na to, že zo všetkých lietadiel, ktoré si spoločnosť Olympic Airlines prenajala, jej štyri lietadlá typu A340-300 ďalej prenajala spoločnosť Olympic Airways Services, ktorá mala tieto lietadlá na základe finančných lízingov. Od decembra 2004 grécky štát v uvedených finančných lízingoch nahradil spoločnosť Olympic Airways Services, a to počínajúc decembrom 2004 (prvé dve lietadlá) a počínajúc aprílom 2005 (druhé dve lietadlá). Grécky štát od toho času až do súčasnosti prenajímal tieto lietadlá ďalej spoločnosti Olympic Airlines.

(51) Grécko vysvetľuje, že finančný lízing je lízing, na základe ktorého dochádza k faktickému prevodu rizík a prínosov vyplývajúcich z vlastníctva majetku (k prevodu oprávnenia nakoniec môže, ale nemusí dôjsť). V skutočnosti sa to rovná nákupu pod podmienkou zaplatenia ceny v splátkach. Operatívny lízing je každý lízing, ktorý nie je finančným lízingom. Lízingové platby na základe finančného lízingu preto zodpovedajú sume splátok na splatenie hodnoty lietadiel, tak aby sa finančný nájomca stal po splatení lízingu vlastníkom lietadla. Splácanie mesačných lízingových platieb, ktoré grécky štát platí prenajímateľovi za lietadlá, sa skončí v roku 2011, pretože lietadlá potom budú v jeho plnom vlastníctve.

(52) Rozhodnutie gréckeho štátu ďalej prenajať lietadlá za nižšiu cenu, než je výška platieb finančného lízingu hradených v rámci hlavného lízingu, nepredstavuje poskytnutie štátnej pomoci spoločnosti Olympic Airlines, pretože a) je odôvodnené rozdielnou povahou dvoch druhov zmlúv a b) lízingové platby uhrádzané v súvislosti s ďalšími operatívnymi lízingami odrážajú trhové sadzby za prenájom podobných lietadiel v rozhodujúcom čase, keď boli uzatvorené zmluvy.

(53) Je teda zrejmé, že lízingová platba v rámci finančného lízingu je vyššia ako lízingová platba v rámci jednoduchého operatívneho lízingu, lebo takáto platba zahŕňa aj postupné splácanie hodnoty

▼B

lietadiel. Spoločnosť Olympic Airlines naopak uhradila gréckemu štátu lízingovú platbu len za prevádzkovanie lietadiel bez toho, že by očakávala ich vlastníctvo v budúcnosti, tak ako je ustanovené v zmluve.

(54) Pokiaľ ide o operatívne lízingy lietadiel prevádzkovaných spoločnosťou Olympic Airlines, Helénska republika informovala Komisiu, že platnosť všetkých týchto ďalších lízingov lietadiel medzi Olympic Airways Services a Olympic Airlines skončila, s výnimkou jedného lízingu (lietadlo typu A300-600). Medzi Olympic Airlines a počiatočnými prenajímateľmi boli zmluvy v celom rade prípadov znovu prerokované a obnovené (v rôznych termínoch od roku 2005 do roku 2007) na základe platných trhových sadzieb bez sprostredkovania Olympic Airways Services.

(55) Konkrétne v prípade štyroch lízingov lietadiel typu DHC 8-102, štyroch lízingov lietadiel typu B-737-400, jedného lízingu lietadla typu B-737-300 a troch lízingov lietadiel typu B-717-200, kde nájomcom bola spoločnosť Olympic Airways Services, je teraz v postavení nájomcu v rámci hlavného operatívneho lízingu spoločnosť Olympic Airlines.

(56) Podľa názoru Grécka rozhodnutie Olympic Airways Services generovať zisk z lietadiel a znížiť svoje straty ich ďalším prenájmom spoločnosti Olympic Airlines bolo úplne zdôvodnené z obchodného hľadiska a bolo v súlade z hľadiska testu súkromného investora. Navyše podpisom zmlúv o týchto ďalších lízingoch sa spoločnosť Olympic Airways Services zbavila nákladov na ochranu a údržbu lietadiel a profitovala z toho, že spoločnosti Olympic Airlines zabezpečovala pre tieto lietadlá pozemnú obsluhu a údržbárske služby.

3.2.3. *Dlhy a súčasná finančná situácia Olympic Airlines*

(57) Za obdobie 2004 – 2007 spoločnosť Olympic Airlines dosiahla približne 16,5 % zvýšenie príjmov a podarilo sa jej znížiť rast nákladov (s výnimkou paliva) na 9,7 %.

(58) Podľa ustanovení zákona 2190/1920 je spoločnosť povinná do konca apríla 2008 dokončiť spracovanie svojich účtovných závierok za rok 2007. Grécko predložilo túto tabuľku na vysvetlenie finančnej situácie Olympic Airlines.

PRÍJMY – VÝDAVKY	2007 Odhady	2006	2005	2004
PRÍJMY SPOLU	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
PALIVO PRE LIETADLÁ	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
INÉ POMERNÉ VÝDAVKY	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
POMERNÉ VÝDAVKY SPOLU	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
VÝSLEDKY PRED ZAPOČÍTANÍM PEVNE STANOVENÝCH VÝDAVKOV	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

▼B

PRÍJMY – VÝDAVKY	2007 Odhady	2006	2005	2004
PLATBY ZA LÍZING LIETADIEL	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
INÉ VÝDAVKY	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
SPOLU	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
ZISK PRED ÚROKMI, ZDANENÍM, ODPISMI A AMORTIZÁCIOU (EBITDA)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
AMORTIZÁCIA SPOLU	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
VÝSLEDKY	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
INÉ FINANČNÉ VÝDAVKY	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
VÝDAVKY SPOLU	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
PRÍJMY PRED ZDANENÍM A MIMORIADNE POLOŽKY	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA Z MIMORIADNEJ ČINNOSTI	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
VÝSLEDOK PRED ZDANENÍM (EBT)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

(59) Ako je uvedené v tabuľke, celkový príjem Olympic Airlines bol v roku 2004 […]* miliónov a celkové výdavky […]* pred zdanením s tým, že spoločnosť vykázala straty vo výške 87,1 milióna EUR. Situácia spoločnosti sa v priebehu ďalších rokov zhoršila. V roku 2007 dosiahli jej straty […]* miliónov.

(60) Podľa gréckych orgánov je táto zmena vo finančnej situácii Olympic Airlines vo veľkej miere dôsledkom jej právnej nespôsobilosti zvýšiť svoj základný kapitál ([1]) vložený jediným akcionárom (gréckym štátom) a dôsledkom komplikácií, ktoré spôsobili predchádzajúce rozhodnutia o štátnej pomoci v snahe zapojiť do spoločnosti súkromné prostriedky.

(61) Spoločnosť poukázala na to, že dlhodobý nedostatok kapitálu ju donútil podstatne zvýšiť ceny súvisiace najmä s prenájmom lietadiel, pričom na jej negatívnych výsledkoch mali hlavný podiel skôr krátkodobé než dlhodobé prenájmy. Okrem toho pre nedostatok kapitálu došlo k značnému zdržaniu v zavádzaní inovácií do výrobného procesu v spoločnosti, čo malo za následok napríklad oneskorenie v realizácii vystavovania elektronických leteniek.

(62) Bez ohľadu na tieto skutočnosti grécke orgány uvádzajú, že spoločnosť pravidelne hradila svoje dlhy voči systémom sociálneho zabezpečenia a nemala žiadne nezaplatené dlhy voči hlavnému systému sociálneho zabezpečenia, fondu IKA.

([1]) Na rozdiel od jej hlavného konkurenta na domácom trhu, spoločnosti Aegean Airlines, ktorá opakovane zvýšila svoj základný kapitál.

▼B

(63) V súčasnosti sa spoločnosť oneskorila v splácaní dlhov voči niekoľkým veriteľom. Konkrétne jej celkové splatné dlhy (do 31.12.2007) voči Olympic Airways Services (a jej dcérskej spoločnosti Olympic Aviation) dosiahli […]*, voči Aténskemu medzinárodnému letisku […]* miliónov a voči Olympic Catering […]* miliónov.

(64) V súčasnosti takisto dochádza k určitému oneskoreniu v splácaní niektorých dlhov, ktoré má spoločnosť voči daňovým orgánom a Úradu civilného letectva. Podľa údajov, ktoré má Helénska republika k dispozícii, 7. februára 2008 dosiahli potvrdené dlhy Olympic Airways Services na daniach za obdobie do 31.12.2007 výšku […]* miliónov. Z tejto sumy je v súčasnosti splatných a vymáhateľných iba […]* miliónov.

(65) Spoločnosť sa oneskorila v uhrádzaní lízingových platieb za lietadlá gréckemu štátu v celkovej výške […]* miliónov. Spoločnosť takisto nezaplatila gréckemu štátu sumu […]* miliónov za rezervy na údržbu lietadiel.

(66) Helénska republika zdôrazňuje, že otázka predĺženej tolerancie týkajúcej sa neplatenia dlhov Olympic Airlines gréckemu štátu bola prvýkrát nastolená v rozhodnutí z roku 2005. Poukazuje na zistenie v rozhodnutí z roku 2005, že po vyšetrovaní vedenom odborníkmi Spoločenstva spoločnosť uhradila v tomto smere svoje záväzky za posudzované obdobie (t. j. do mája 2005).

(67) Helénska republika teda zdôrazňuje, že aj keď v súčasnosti existujú určité nezaplatené dlhy spoločnosti Olympic Airlines voči štátu, každé oneskorenie v ich platení je iba krátkodobé. Podľa názoru štátu to vzhľadom na podmienky ustanovené v tejto súvislosti v judikatúre Spoločenstva samé o sebe nepostačuje na tvrdenie, že zo strany gréckeho štátu došlo k predĺženej tolerancii.

(68) Podľa judikatúry „keď verejný orgán zodpovedný za výber príspevkov sociálneho zabezpečenia toleruje ich oneskorené platenie, jeho počínanie nepochybne poskytuje prijímajúcemu podniku značnú obchodnú výhodu vo forme znižovania bremena spojeného s bežným uplatňovaním systému sociálneho zabezpečenia“ ([1]).

(69) Aby sa však táto ekonomická výhoda považovala za štátnu pomoc v zmysle čl. 87 ods. 1 Zmluvy o ES, musí sa tiež dokázať, že podnik by ju za bežných trhových podmienok nezískal, inými slovami musí sa posúdiť, či organizácia, ktorá dostala pomoc, konala tak, ako by za rovnakých okolností konal súkromný veriteľ.

(70) Podľa názoru Grécka nie je ľahké uplatňovať toto kritérium v praxi, pretože pre správanie súkromných veriteľov neexistuje žiadna norma. Presnejšie povedané, v závislosti od finančných vyhliadok dlžníkov a svojej rentability sa veriteľ môže

([1]) Vec C-256/97, DM Transport, Zb. 1999, s. I-3913, bod 19.

▼B

rozhodnúť, že nepodnikne žiadne kroky, alebo že využije všetky dostupné právne prostriedky, aby vyinkasoval splatné dlhy. Grécko sa preto domnieva, že by sa malo posúdiť, či verejný orgán podnikol všetky dostupné právne kroky, aby vyinkasoval dlh, a či to urobil bez zbytočného odkladu ([1]).

(71) Vo veci Magefesa ([2]) súd rozhodol, že neplatenie dlhov na daniach a na sociálnom zabezpečení počas viacerých rokov (viac ako 8 rokov) naznačuje, že orgány nevyužívajú všetky právne prostriedky, aby zaistili splácanie dlhov.

(72) Podobne vo veci Lenzing ([3]) Súd prvého stupňa dospel k záveru, že a) tolerancia neplatenia príspevkov na sociálne zabezpečenie za obdobie najmenej 6 rokov, ktorá umožnila nahromadenie dlhov, b) tolerancia nedodržovania uzatvorenej dohody o splátkovom kalendári a c) uzatvorenie novej dohody o splátkovom kalendári, aj keď orgány mohli uplatňovať nárok na okamžité splatenie celej sumy pohľadávok z dôvodu porušenia podmienok pôvodnej dohody – napríklad vo forme núteného vymáhania, nespĺňa test súkromného veriteľa, takže je rovnocenná so štátnou pomocou.

(73) Napokon, vo veci Španielsko vs. Komisia ([4]) Európsky súdny dvor rozhodol, že aj keď španielske orgány potrebovali tri roky na to, aby dosiahli dohodu s podnikmi o reštrukturalizácii dlhov, a aj keď odpísali dve tretiny dlhov a uzatvorili dohodu o ich reštrukturalizácii na obdobie 10 rokov s dvojročným odkladom, konali v súlade s testom súkromného veriteľa a použili všetky právne prostriedky na vyinkasovanie dlhov.

(74) Vzhľadom na to je Helénska republika toho názoru, že v tejto súvislosti nešlo z jej strany o predĺženú toleranciu, pokiaľ ide o inkasovanie splatných dlhov od Olympic Airlines.

3.3. **Štátna pomoc prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi**

(75) Helénska republika vo svojej odpovedi namieta, že predmetné právne ustanovenia nevedú k zbaveniu práv veriteľov Olympic Airways a Olympic Airlines na vymáhanie svojich pohľadávok podľa vnútroštátnych právnych predpisov, ale len k ich pozastaveniu, čo sa podľa vnútroštátnej judikatúry považuje za zlučiteľné s vnútroštátnymi právnymi predpismi (a najmä s ústavou). Ďalej poukázala na to, že štát (vrátane všetkých štátnych orgánov, ktoré by mohli poskytnúť výhody prostredníctvom štátnych zdrojov) je výslovne vylúčený z rozsahu tejto ochrany pred veriteľmi. Preto podľa jej názoru nemôže ísť o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Bola by to štátna pomoc, len ak by grécky štát ručil za splatenie dlhov Olympic Airways Services a/alebo Olympic Airlines veriteľom, alebo ak by v mene týchto spoločností uskutočnil platby dodávateľom a/alebo veriteľom.

([1]) Vec C-480/98, *Španielsko/Komisia* (Magefesa), Zb. 2000, s. I-8717 a C-276/02, *Španielsko/Komisia,* Zb. 2004, s. 1-8091.
([2]) Pozri poznámku pod čiarou č. 23.
([3]) Vec T-36/99 *Lenzing AG/Komisia,* Zb. 2004, s. II-3597, body 131, 136,138 a 146.
([4]) Vec C-276/02, *Španielsko/Komisia.*

▼B

(76) Helénska republika nespochybňuje, že sa toto špecifické ustanovenie výslovne vzťahuje na Olympic Airways Services a Olympic Airlines. Špecifický charakter týchto ustanovení však sám o sebe nie je dostačujúci nato, aby predstavoval porušenie článku 87 Zmluvy o ES, pretože článok 22 zákona 3404/2005 neudeľuje žiadnu ekonomickú výhodu.

(77) Aby šlo o štátnu pomoc podľa článku 87 Zmluvy o ES, je podľa názoru Grécka nevyhnutné, aby došlo k skutočnému prevodu štátnych zdrojov ([1]). Ochrana pred veriteľmi poskytnutá od 17. októbra 2005 do 28. februára 2006 a následné predĺženie pôvodného termínu do 31. októbra 2006, potom do 31. októbra 2007 a potom do 31. októbra 2008 pre Olympic Airways Services a Olympic Airlines sa vzťahuje len na dlhy voči súkromným veriteľom.

(78) Dôvodom vylúčenia gréckeho štátu z rozsahu pôsobnosti tohto ustanovenia bolo práve zaistenie dodržiavania požiadaviek právnych predpisov Spoločenstva o štátnej pomoci, ako sa uvádza v dôvodovej správe pripojenej k zákonu.

(79) Helénska republika by chcela zdôrazniť, že jediným prípadom, kedy by išlo o poskytnutie štátnej pomoci na základe špeciálnej ochrany pred veriteľmi v prípade súkromných veriteľov, by bol ten, keby grécky štát ručil za splatenie dlhov Olympic Airways Services a Olympic Airlines ich veriteľom, alebo ak by v mene týchto spoločností uskutočnil platby ich dodávateľom a/alebo veriteľom.

4. PRIPOMIENKY TRETÍCH STRÁN

4.1. Olympic Airlines SA

(80) Pripomienky Olympic Airlines boli plne v súlade s odpoveďou Helénskej republiky z 11. februára 2008.

(81) Pokiaľ ide o ďalší lízing lietadiel od gréckeho štátu a Olympic Airways, spoločnosť Olympic Airlines je toho názoru, že Olympic Airways, ako aj grécky štát, konali takým spôsobom, ktorý je úplne v súlade s testom súkromného investora, a k žiadnemu zvýhodnenému zaobchádzaniu s Olympic Airlines nedošlo. Ďalej tvrdí, že lízingové platby, ktoré spoločnosť Olympic Airlines platila spoločnosti Olympic Airways, ako aj gréckemu štátu, sú vo všeobecnosti v súlade s platnými trhovými sadzbami.

(82) Spoločnosť Olympic Airlines poukázala aj na potrebu rozlišovať medzi prípadom finančného lízingu a operatívneho lízingu.

Finančné lízingy

(83) Rozhodnutie gréckeho štátu prenajať ďalej lietadlá za nižšie ceny ako ceny finančného lízingu platené v rámci hlavného lízingu nebola nevyhnutne neoprávnená pomoc pre Olympic Airlines. Rozdiel v úrovni lízingových platieb je odôvodnený po prvé odlišnou povahou dvoch druhov lízingov a po druhé skutočnosťou, že lízingové platby uhrádzané v súvislosti s operatívnymi lízingami odrážajú trhové sadzby za prenájom podobných lietadiel v kritickom čase, keď boli uzavreté lízingové zmluvy.

([1]) Vec C-248/84, *Nemecko/Komisia,* Zb. 1987, s. 4013, bod 17.

▼B

(84) Jednoducho povedané, finančný nájomca nadobúda právo, že na konci finančného lízingu môže očakávať získanie lietadla do svojho vlastníctva, ku ktorému by v prípade operatívneho lízingu neprišlo. Lízingové platby v rámci finančného lízingu preto zodpovedajú sume splátok na splatenie hodnoty lietadiel, tak aby sa finančný nájomca stal po splatení lízingu vlastníkom lietadla. Vo zvláštnom prípade mesačné lízingové platby, ktoré grécky štát platí prenajímateľom za lietadlá, skončia v roku 2011, pretože lietadlá potom prejdú do jeho plného vlastníctva.

Operatívne lízingy

(85) Spoločnosť Olympic Airlines poukázala na to, že všetky ďalšie operatívne lízingy od Olympic Airways už v súčasnosti skončili.

(86) Ako už bolo uvedené, v zmluvách o operatívnych lízingoch uzavretých medzi Olympic Airways a Olympic Airlines na obdobie platnosti operatívnych lízingov (dokiaľ ich spoločnosť Olympic Airlines nepreviedla do hlavných lízingov) boli zjednané platné trhové sadzby. Nešlo teda o skrytú štátnu pomoc. Spoločnosť Olympic Airlines zopakovala, že v rámci uvedených ďalších operatívnych lízingov nedošlo voči nej k žiadnemu zvýhodnenému zaobchádzaniu, pretože lízingová platba dohodnutá v čase, keď boli zjednané (11.12.2003), odráža trhovú sadzbu, ako vyplýva z uvedenej správy spoločnosti Aviation Economics. Spoločnosť Olympic Airlines teda uzavrela lízingové zmluvy priamo s pôvodnými prenajímateľmi (v niektorých prípadoch v roku 2005 a v iných prípadoch v roku 2007) za platné trhové sadzby.

(87) Navyše jediná zmluva o operatívnom lízingu uzavretá medzi Olympic Airways a Olympic Airlines v roku 2003, ktorej platnosť skončila pred niekoľkými dňami a vzťahovala sa na lietadlo typu A 300-600, bola podobne ako všetky ostatné zmluvy uzavretá za platné trhové sadzby. Platnosť tejto zmluvy už skončila.

(88) Rozhodnutie Olympic Airways ďalej prenajať uvedené lietadlo spoločnosti Olympic Airlines bolo za daných okolností nevyhnutné a bolo v súlade s tým, ako by v rovnakej situácii postupoval akýkoľvek súkromný investor. Ak by k tomu nedošlo, spoločnosť Olympic Airways by bola vyzvaná, aby zaplatila obrovské sumy ako náhradu prenajímateľom lietadiel, ktoré by už nemohla používať, lebo prevádzkovanie leteckých dopravných služieb vyradila v decembri 2003 zo svojich podnikateľských cieľov.

(89) Je potrebné uviesť, že podľa lízingových zmlúv uzatvorených s pôvodnými prenajímateľmi bolo uhrádzanie lízingových splátok naďalej povinné bez ohľadu na to, či spoločnosť Olympic Airways používala lietadlá na lety alebo nie. S ohľadom na tieto okolnosti rozhodnutie Olympic Airways generovať zisk z lietadiel a znížiť svoje straty ich ďalším prenájmom spoločnosti Olympic Airlines bolo z obchodného hľadiska úplne zdôvodnené a bolo v súlade s testom súkromného investora. Okrem toho uzatvorením týchto zmlúv o ďalšom lízingu sa spoločnosť Olympic Airways zbavila nákladov na ochranu a údržbu lietadiel. Príjmy mala aj z poskytovania služieb pozemnej obsluhy týchto lietadiel a ich údržby pre Olympic Airlines.

▼B

(90) Pokiaľ ide o dlhy a súčasnú finančnú situáciu Olympic Airlines, táto spoločnosť potvrdila informácie, ktoré už poskytla Helénska republika.

(91) V súvislosti s údajným poskytnutím štátnej pomoci pre Olympic Airlines prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi spoločnosť zastáva stanovisko, že článok 22 zákona 3404/2005 neposkytuje spoločnosti Olympic Airlines žiadny finančný prospech.

(92) Na záver sa spoločnosť Olympic Airlines domnieva, že keď Komisia zohľadní tieto pripomienky, nebude už mať pochybnosti o posudzovaných otázkach.

4.2. **Olympic Airways Services SA**

(93) Pripomienky zaslané spoločnosťou Olympic Airways Services sa týkali predovšetkým konaní rozhodcovského súdu a jeho nálezov. Tie sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia ([1]). Pokiaľ sa pripomienky týkali iných otázok zahrnutých do tohto rozhodnutia, boli plne v súlade s pripomienkami zaslanými spoločnosťou Olympic Airlines a s odpoveďou Helénskej republiky z 11. februára 2008.

4.3. **Aegean Airlines**

(94) Spoločnosť Aegean Airlines je konkurentom Olympic Airlines a vo svojich pripomienkach sa chcela zaoberať hlavne otázkami nálezov rozhodcovského súdu. Spoločnosť Aegean Airlines poukázala aj na to, že z gréckeho leteckého trhu s 35 miliónmi cestujúcich, na ktorom pôsobí viac ako 150 leteckých spoločností, Olympic Airlines pokrýva 17 % trhu a ako taká netvorí „podstatnú“ časť trhu. Spoločnosť Aegean Airlines sa domnieva, že na gréckom leteckom trhu je potrebná spravodlivá regulácia, rovnaké zaobchádzanie a žiadne osobitné dotácie, poplatky alebo práva pre jedného účastníka na trhu.

4.4. **HATTA**

(95) Grécke združenie cestovných a turistických kancelárií (HATTA – Hellenic Association of Travel and Tourism Agencies) zastupuje vyše 1 500 gréckych cestovných kancelárií a agentúr a vyjadruje veľké obavy z budúcnosti Olympic Airlines a dôsledkov, ktoré môže mať na grécke odvetvie cestovného ruchu.

(96) HATTA zastáva stanovisko, že spoločnosť Olympic Airlines by mal vlastniť a riadiť súkromný subjekt, pričom bude fungovať za rovnakých podmienok ako iní vnútroštátni dopravcovia a dopravcovia Spoločenstva. HATTA chce tiež zdôrazniť rozsah dôsledkov prípadného konkurzu Olympic Airlines na grécku ekonomiku. Domnieva sa, že z tohto dôvodu je táto vec skôr politickou záležitosťou než predmetom právneho postupu.

(97) Keďže cestovný ruch predstavuje 18 % gréckeho HDP, domnieva sa, že ak by spoločnosť Olympic Airlines mala opustiť trh, nebol by dostatočný obchodný záujem o zaplnenie celej medzery v počte letov, k strate ktorých by tak došlo. V hre nie je len budúcnosť spoločnosti vlastnenej štátom, ale aj budúcnosť a stabilita odvetvia, od ktorého je grécka ekonomika značne závislá.

([1]) Pozri odôvodnenie 8.

▼B

4.5. **Ryanair**

(98) Ryanair uvádza, že v súčasnosti neprevádzkuje žiadne letecké linky do a z Grécka, aj keď lieta do turistických destinácií, ktoré sú pre cestujúcich zo západnej Európy menej príťažlivé, ako je Riga v Lotyšsku, Kaunas v Litve a Konstanca v Rumunsku. Uvádza, že jej neúčasť na gréckom trhu je spôsobená umelým udržovaním Olympic Airlines a Olympic Airways Services prostredníctvom štátnej pomoci. Ak by sa táto pomoc neposkytovala, spoločnosť Ryanair by bola v oveľa lepšom postavení, aby sa s lietadlovým parkom, ktorý má k dispozícii, mohla stať konkurentom Olympic Airlines na mnohých vnútroštátnych a medzinárodných leteckých linkách do a z Grécka. Ryanair uvádza, že v dôsledku toho je nielen jednou z dotknutých strán, ale jej postavenie na trhu je značne ovplyvnené poskytovaním štátnej pomoci v prospech Olympic Airlines/Olympic Airways Services.

(99) Ryanair zastáva stanovisko, že vyšetrovanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES sa malo začať skôr a musí sa bezodkladne uzavrieť, ešte pred uplynutím 18-mesačnej lehoty. Ryanair poukazuje na početné opatrenia Komisie týkajúce sa štátnej pomoci poskytovanej Olympic Airways od roku 1994. Ryanair uvádza, že aj keď sa tieto rôzne opatrenia a vyšetrovania týkali na prvý pohľad rôznych foriem a prípadov štátnej pomoci, všetky opatrenia pomoci spolu súvisia. Dokazujú sústavnú a až doteraz úspešnú snahu gréckych orgánov zdržiavať celý proces tým, že predchádzajúcu a novú pomoc neustále prebaľujú do nových foriem a potom všetkými dostupnými prostriedkami popierajú, že by tieto opatrenia predstavovali neoprávnene poskytnutú štátnu pomoc. Úzke väzby medzi rôznymi formami štátnej pomoci poskytovanej po dlhé roky rôznymi prostriedkami sú zrejmé aj z výpovede Komisie.

(100) Ak sa bude postupovať ako v minulosti, tak podľa názoru spoločnosti Ryanair podrobné finančné údaje vyžadované Komisiou nebudú úplné a/alebo sa predložia s oneskorením; Komisia prípadne príjme zamietavé rozhodnutie nariaďujúce ich spätné získanie, proti ktorému sa grécke orgány jednak odvolajú a jednak ho budú tiež ignorovať, a do času, kým súdy Spoločenstva potvrdia rozhodnutie Komisie a zistia, že Grécko porušilo svoje záväzky, sa celá predmetná štátna pomoc alebo jej časť prevedie do nových foriem neoprávnenej pomoci pre Olympic Airlines/Olympic Airways Services.

(101) Spoločnosť Ryanair uvádza, že Komisia ma právomoc a povinnosť podstatne proces urýchliť. Podľa jej názoru by bolo neslýchané, ak by oficiálne vyšetrovanie začaté Komisiou malo vyčerpať či dokonca prekročiť 18-mesačnú lehotu určenú v článku 7 ods. 6 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES [1] (ďalej len „procedurálne nariadenie“). Tento formalistický prístup by iba pomohol zdržujúcim taktikám gréckych orgánov a vytvoril by precedens, ktorí by nasledovali iní. Informácie poskytnuté o výške pomoci nie sú úplné, pretože kľúčové údaje, ktoré grécke orgány označili za „dôverné“, neboli náležite zverejnené.

[1] Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

▼B

(102) Podľa názoru Ryanair zaobchádzanie s niektorými informáciami týkajúcimi sa výšky pomoci a spôsobu jej výpočtu ako s dôvernými nie je odôvodnené. Ich zverejnenie by konkurentom alebo iným stranám neposkytlo žiadnu konkurenčnú výhodu, ale pomohlo by im reagovať konkrétnejšími argumentmi na výzvu Komisie, predložiť porovnateľné údaje a odhaliť trhliny v machináciách Olympic Airlines/Olympic Airways Services, ktoré môžu v posudzovaní Komisii uniknúť.

(103) Pokiaľ ide o toleranciu dlhov na daniach a sociálnom zabezpečení od decembra 2004, Ryanair poukazuje na to, že orientačné údaje týkajúce sa strát Olympic Airways Services podčiarkujú závažnosť tohto prípadu.

(104) Pokiaľ ide o špeciálnu ochranu pred veriteľmi, Ryanair vyzýva Komisiu, aby vysvetlila najmä práva na náhradu, ktoré súkromným subjektom vzniknú v dôsledku tohto porušenia pravidiel štátnej pomoci.

5. PRIPOMIENKY GRÉCKA K PRIPOMIENKAM TRETÍCH STRÁN

(105) Helénska republika prehlásila, že plne súhlasí s pripomienkami Olympic Airways Services, Olympic Airlines a HATTA. Pokiaľ však ide o pripomienky Aegean Airlines a Ryanair, Helénska republika vznáša námietky voči predloženým pripomienkam a podľa nej pripomienky Aegean Airlines a Ryanair neprinášajú do vyšetrovania v podstate nijaké nové ani závažné informácie a/alebo dokumenty.

(106) Pokiaľ ide o pripomienky Aegean Airlines, Helénska republika zdôrazňuje, že spoločnosť Aegean Airlines bola v priebehu uplynulých desiatich rokov na gréckom trhu mimoriadne úspešná a tento úspech je nakoniec v prospech konečného spotrebiteľa – cestujúceho – takže dokazuje prínosy hospodárskej súťaže. Existencia hospodárskej súťaže v leteckej doprave predstavuje hlavný postoj a cieľ gréckej vlády.

(107) Grécke orgány zdôrazňujú, že rozpor v pripomienkach spoločnosti Aegean Airline vidia v tom, že spoločnosť popisuje svojho hlavného konkurenta – Olympic Airlines – ako spoločnosť, ktorej činnosť má na jednej strane značný rozsah, ale na druhej strane je nahraditeľná. Podľa názoru Helénskej republiky toto hodnotenie vychádza z toho, že Olympic Airways má údajne malý podiel na celkovom objeme prepravy cestujúcich na grécke letiská/z gréckych letísk, a grécke orgány toto hodnotenie spochybňujú.

(108) Hlavným cieľom gréckej vlády je zaistenie spoľahlivých služieb leteckej dopravy na grécke ostrovy a do odľahlých oblastí, v prípade potreby s použitím zvláštnych ustanovení pre poskytovanie verejných služieb. Zdôrazňujú, že až do súčasnosti sa spoločnosť Aegean Airline nezúčastnila na žiadnej verejnej súťaži Úradu civilného letectva na poskytovanie verejných služieb.

(109) Grécke orgány nesúhlasia s tým, že sa spoločnosť Aegean Airlines odvoláva na označenie Olympic Airways Group, pretože toto označenie je podľa názoru štátu nepresné, nakoľko Olympic Airways Services nemá podiel na základnom kapitále, ani sa nepodieľa na riadení spoločnosti Olympic Airlines, nekontroluje

▼B

rozhodnutia jej valného zhromaždenia, ani nemá právomoc vymenúvať členov jej predstavenstva. Predovšetkým tieto dve spoločnosti netvoria jednu spoločnú finančnú jednotku, lebo jedna spoločnosť nemá vplyv na finančnú politiku druhej spoločnosti, ani nemajú spoločné záujmy; naopak, ich obchodné styky sa uskutočňujú za prísne trhových podmienok.

(110) Pokiaľ ide o finančnú situáciu Olympic Airways, Helénska republika poznamenáva, že spoločnosť Aegean Airlines nepredložila žiadne informácie, ktoré by dokazovali, že každodenná činnosť Olympic Airways je zaistená prostredníctvom štátnej pomoci.

(111) Podľa názoru Helénskej republiky sa spoločnosť Ryanair nemôže v tomto prípade považovať za „zainteresovanú stranu“, pretože neuskutočňuje lety do a/alebo z Grécka, a nemožno teda tvrdiť, že sa jej údajné poskytovanie štátnej pomoci pre Olympic Airlines a Olympic Airways akýmkoľvek spôsobom dotýka.

(112) Podľa názoru Grécka tvrdenia Ryanair, že neuskutočňuje lety do a/alebo z Grécka v dôsledku dlhodobého poskytovania konkurenčnej výhody pre Olympic Airlines a Olympic Airways zo strany gréckej vlády, nie sú doložené faktami. Grécke orgány pripomínajú, že na gréckom trhu pôsobia aj iné nízkonákladové letecké spoločnosti ako Easy Jet, Aer Lingus, Air Berlin, Sky Europe, Germanwings a Virgin Express. Letecké spoločnosti Easy Jet ([1]), ako aj Germanwings ([2]), uskutočňujú denne lety na medzinárodné letisko v Aténach a z tohto letiska a majú spojenie aj s ďalšími veľkými letiskami v Grécku. Podobne Air Berlin uskutočňuje lety celkovo na pätnásť letísk v krajine ([3]), s každodennými letmi (viac ako jeden) na medzinárodné letisko v Aténach a z tohto letiska.

(113) Po druhé, neexistujú žiadne prekážky pre vstup Ryanair na grécky trh v dôsledku údajných výhod poskytovaných v prospech Olympic Airlines, pretože obidve spoločnosti poskytujú služby na základe dvoch úplne rozdielnych obchodných modelov. Uvedené nízkonákladové letecké spoločnosti na grécky trh vstúpili a z toho je zrejmé, že činnosť Olympic Airline a Aegean Airlines by neohrozila ani neovplyvnila vstup Ryanair, a problém nie je ani v obmedzenom počte prideľovania prevádzkových intervalov na gréckych letiskách.

(114) Grécke orgány preto považujú tvrdenia spoločnosti Ryanair, že nie je schopná uskutočňovať lety na grécky trh z dôvodu údajného narušovania hospodárskej súťaže, za neobvyklé, nakoľko všetci uvedení dopravcovia tieto lety úspešne uskutočňujú, pričom v mnohých prípadoch ide v porovnaní so spoločnosťou Ryanair o menšie spoločnosti s vyššími nákladmi.

(115) Helénska republika zhŕňa hlavné stanoviská uvedených spoločností takto:

5.1. **Dlhy Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení**

(116) K 11. februáru 2008 boli aktualizované záznamy o platbe daní a sociálnom zabezpečení Olympic Airways Services už overené. Pokiaľ ide o skoršie dlhy Olympic Airways voči Ústavu

([1]) Spoločnosť EasyJet zaisťuje spojenie s Aténami, Kerkyrou, Mykonosom, Rodosom, Heraklionom a Solúnom (pozri http://www.easyjet.com).
([2]) Germanwings zaisťuje spojenie s Aténami, Kerkyrou, Kavalou, Mykonosom, Rodosom, Heraklionom a Solúnom (pozri http://www.aia.gr).
([3]) Air Berlin zaisťuje spojenie s Aténami, Kerkyrou, Kavalou, Mykonosom, Rodosom, Heraklionom, Solúnom, Volosom, Prevezou, Zakynthosom, Santorini, Kosom, Samosom, Karpathosom, Lesvosom (pozri http//www.aia.gr).

▼B

sociálneho zabezpečenia, bolo dohodnuté, že tieto dlhy budú splatené v mesačných splátkach v súlade so všeobecnými ustanoveniami zákona č. 3518/2006, ktorý sa vzťahuje na všetky grécke spoločnosti a fyzické osoby ([1]).

(117) Podľa názoru Grécka nemôže ísť teda o „toleranciu“, a tým menej o „pokračujúcu toleranciu“ zo strany gréckej vlády, pokiaľ ide o neplatenie dlhov Olympic Airways.

5.2. **Údajná štátna pomoc pre Olympic Airlines**

5.2.1. *Štátna pomoc prostredníctvom ďalšieho lízingu lietadiel*

(118) Grécko súhlasí s vyhlásením spoločnosti Olympic Airlines, že bola finančne spôsobilá uzatvoriť zmluvy o operatívnom lízingu priamo s trhom. Ukázalo sa to ako pravdivé, lebo bezprostredne po skončení platnosti zmlúv o operatívnom lízingu niektorí pôvodní prenajímatelia v hlavných zmluvách uzatvorili zmluvy priamo s Olympic Airlines za platné trhové sadzby bez sprostredkovania Olympic Airways.

(119) Keď si spoločnosť Olympic Airways vybrala Olympic Airlines, počínala si následne tak, ako by si počínal každý iný súkromný investor v rovnakej situácii. Podarilo sa jej na jednej strane čo najlepším spôsobom znížiť mesačné straty a na druhej strane zaistiť, aby boli predmetné straty časovo obmedzené s ohľadom na oznámený zámer Olympic Airlines znovu prerokovať a uzatvoriť zmluvy na hlavný lízing.

(120) Spoločnosť Olympic Airlines nebola zvýhodnená dokonca ani v prípade ďalšieho lízingu v prípade štyroch finančných lízingov lietadiel Airbus A340-300 zo strany gréckej vlády, pretože tieto zmluvy boli zostavené na základe trhovej ceny. Pokiaľ ide o túto otázku, malo by sa uviesť, že lízingové poplatky, ktoré platí Olympic Airlines na základe zmlúv o operatívnom lízingu, možno zrovnávať len s príslušnými poplatkami za operatívny lízing na trhu počas rovnakého obdobia, a nie s poplatkami za finančný lízing, ako to chybne urobila Komisia.

5.2.2. *Štátna pomoc prostredníctvom dlhov Olympic Airlines na daniach a na sociálnom zabezpečení*

(121) Helénska republika konštatuje, že v súvislosti s oneskorenými platbami zo strany spoločnosti nejde o žiadnu „pokračujúcu toleranciu“.

5.3. **Špeciálna ochrana pred veriteľmi**

(122) Ustanovenia zákona č. 3404/05 znamenajú skôr pozastavenie než zrušenie práv veriteľov Olympic Airways a Olympic Airlines, pokiaľ ide o vymáhanie ich pohľadávok. Je to zlučiteľné s gréckymi právnymi predpismi.

(123) Ochrana pred veriteľmi poskytnutá spoločnostiam Olympic Airlines a Olympic Airways sa týka len dlhov voči súkromným osobám a nie dlhov voči štátu, t. j. voči gréckej vláde. Nemôže ísť preto o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

([1]) Ustanovenia zákona č. 3518/2006 bolo zahrnuté do odpovede Helénskej republiky z 11. februára 2008, ods. 75.

▼B

6. VÝSLEDKY ODBORNEJ ŠTÚDIE VYPRACOVANEJ NA ŽIADOSŤ KOMISIE

(124) Predtým, ako Komisia mohla začať s posudzovaním otázok vznesených v rámci začatia konania a informácií poskytnutých Gréckom a tretími stranami, bolo potrebné preskúmať aktuálnu ekonomickú a finančnú situáciu Olympic Airways Services a Olympic Airlines.

(125) Na tento účel Komisia využila služby nezávislého odborníka (spoločnosť Moore Stephens), ktorému zadala vypracovanie štúdie o financovaní a činnosti obidvoch spoločností s cieľom určiť, k čomu došlo od prijatia rozhodnutia Komisie z roku 2005.

(126) Spoločnosť Moore Stephens (ďalej len „odborníci“) vypracovala svoju štúdiu v Aténach v období od 1. do 15. júla 2008. Pomáhali jej pri tom zástupcovia gréckych orgánov a spoločností Olympic Airways Services a Olympic Airlines, ako aj ich poradcovia.

6.1. Dlhy Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení

(127) Pokiaľ ide o toleranciu dlhov na daniach (vrátane doplatkov a pokút), spoločnosť Moore Stephens zistila (na základe hodnotenia celkových záväzkov, ktoré uskutočnili a 17. júna 2008 poskytli daňové úrady), že suma, ktorú dlží Olympic Airways Services, dosahuje […]* miliónov EUR. Bilancie k 31. máju 2008 predstavujú kumulatívne saldo k tomuto dátumu, ktoré zahŕňa sumy vzniknuté pred 31. decembrom 2004, ak nie je uvedené inak. Tento záväzok je stanovený po odčítaní […]* miliónov EUR na základe nálezov rozhodcovského súdu, t. j. ([…]* miliónov EUR – […]* miliónov EUR). Záväzok zahŕňa:

— nezaplatenú daň z príjmu, DPH, kolkové poplatky a zrážkové dane ([1]), letiskový poplatok na rozvoj letiska (Spatosimo),

— poplatky za parkovanie a odbavovacie služby na letiskách s výnimkou Aténskeho medzinárodného letiska (AIA),

— splátky úverov ABN uskutočnené gréckym štátom v mene Olympic Airways Services.

(128) Spoločnosť Moore Stephens poukázala na to, že táto suma bola predmetom súdneho odvolania Olympic Airways Services. Súd vydal rozhodnutie, ktorým sa splatnosť dlhu pozastavila až do vynesenia rozhodnutia s konečnou platnosťou. K tomuto odkladu môže dôjsť pri uplatňovaní všeobecného právneho rámca na žiadosť o predbežné opatrenie, o ktoré môže požiadať akákoľvek jednotlivá osoba alebo podnik, ktorý vedie spor s gréckym štátom. Suma odpočítaná na základe nálezu rozhodcovského súdu predstavuje tú časť celkovej bilancie, ktorú spoločnosť Olympic Airways Services nespochybňovala.

(129) Doplatky zahrnuté do sumy vo výške […]* miliónov EUR sa týkajú obdobia do júna 2008.

(130) Platné zrážkové dane (hlavne daň z príjmu zamestnancov) za obdobie od mája 2007 do mája 2008 dosiahli približne […]* miliónov EUR a platné zrážkové dane (daň z príjmu

([1]) Zahŕňa zrážkovú daň inú ako daň splatnú za obdobia uvedené v tabuľke.

▼B

zamestnancov) za zamestnancov vyslaných do Olympic Aviation dosiahli za obdobie od decembra 2006 do mája 2008 približne […]* miliónov EUR.

(131) Pokiaľ ide o toleranciu príspevkov na sociálne zabezpečenie, tieto sumy vo výške približne […]* miliónov EUR za obdobie do októbra 2006 umožnili gréckemu štátu zaplatiť v septembri 2007 […]* miliónov EUR z finančných prostriedkov získaných v nadväznosti na nálezy rozhodcovského súdu. Suma […]* miliónov EUR (vrátane doplatkov a pokút) je zostatkom (v júli 2008), ktorý má Olympic Airways Services uhradiť v budúcich splátkach v súlade so všeobecným rámcom zákona č. 3518/2006. Správa sociálneho zabezpečenia (IKA) prijala od Olympic Airways Services zálohu vo výške […]* miliónov EUR.

(132) […]*.

(133) […]*.

(134) Boli zaznamenané aj ďalšie dlhy Olympic Airways Services na sociálnom zabezpečení za obdobie od novembra 2006 do mája 2008 vo výške […]* miliónov EUR a […]* miliónov EUR za zamestnancov vyslaných do Olympic Aviation.

(135) Bez ohľadu na všetky uvedené skutočnosti Komisia konštatuje, že spoločnosť Olympic Airways Services dostala od IKA potvrdenie, že sa pri splácaní svojich dlhov neoneskorila. Zistenia spoločnosti Moore Stephens možno zhrnúť takto:

v miliónoch EUR

	Bilancia
Hodnotenie celkových záväzkov, ktoré vypracovali a 17. Júna 2008 poskytli daňové úrady (pozastavené)	[…]*
Platná zrážková daň za obdobie máj 2007 – máj 2008 (hlavne daň z príjmu zamestnancov)	[…]*
Platná zrážková daň za obdobie december 2006 – máj 2008 (Olympic Aviation)	[…]*
Dlhy na sociálnom zabezpečení do októbra 2006	[…]*
Dlhy na sociálnom zabezpečení za obdobie november 2006 – máj 2008	[…]*
Dlhy na sociálnom zabezpečení za obdobie november 2006 – máj 2008 (Olympic Aviation)	[…]*
Dlhy Olympic Airways Services voči štátu s platnosťou od júna 2008 (s výnimkou dlhov s pozastavenou splatnosťou)	[…]*
Celková výška dlhov Olympic Airways Services voči štátu s platnosťou od júna 2008	[…]*

(136) Spoločnosť Moore Stephens dospela k záveru, že vzhľadom na to, že na základe nálezov rozhodcovského súdu spoločnosť Olympic Airways Services počítala so sumou približne […]*, aby čiastočne splatila svoje dlhy na daniach a sociálnom zabezpečení (platba […]* miliónov EUR daňovým úradom a […]* miliónov EUR pre IKA), takže ak by Komisia dospela

▼B

k záveru, že pokračujúca tolerancia štátu voči Olympic Airways Services od roku 2005 bola štátnou pomocou, spoločnosť Olympic Airways Services by nebola schopná vrátiť túto štátnu pomoc vychádzajúc z jej súčasných prevádzkových výsledkov a finančnej situácie.

6.2. **Údajná štátna pomoc pre Olympic Airlines**

6.2.1. *Štátna pomoc prostredníctvom ďalšieho lízingu lietadiel*

(137) Spoločnosť Moore Stephens uviedla, že Olympic Airlines sa oneskorila s platbou sumy […]* miliónov EUR voči gréckemu štátu za prenájmy lietadiel, a konštatovala, že predmetná suma dosiahla s platnosťou od 31. mája 2005 […]* EUR, čo znamená, že počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, dosiahol dlh spoločnosti Olympic Airlines voči štátu výšku […]* miliónov EUR za prenájmy lietadiel. Splatná suma dosahuje približne […]* miliónov EUR mesačne za […]* a […]* miliónov EUR mesačne za rezervy na údržbu. Približne […]* miliónov EUR bolo uhradených v priebehu 36-mesačného obdobia, čo predstavuje asi 6 mesačných splátok. V rokoch 2007 ani 2008 nebolo zaplatené nič.

6.2.2. *Štátna pomoc prostredníctvom dlhov Olympic Airlines na daniach a na sociálnom zabezpečení*

(138) Oneskorená platba letiskových poplatkov na rozvoj letiska (Spatosimo) dosahuje podľa hodnotenia daňových úradov […]* miliónov EUR. Celková splatná suma s platnosťou od 31. mája 2008 bola […]* miliónov EUR. Z toho […]* miliónov EUR je splatných v mesačných splátkach do roku 2012 a nepovažuje sa za oneskorenú platbu. Zo zvyšnej sumy vo výške […]* miliónov EUR je suma […]* miliónov EUR predmetom súdneho odvolania Olympic Airlines. Súd vyniesol rozhodnutie, ktorým sa splatnosť tejto časti dlhu pozastavuje až do rozhodnutia s konečnou platnosťou.

(139) Spoločnosť Moore Stephens zistila, že došlo k oneskoreniu platby vo výške […]* EUR voči spoločnosti Olympic Airways Services a Olympic Aviation za služby získané na základe rôznych zmlúv o poskytovaní služieb pozemnej obsluhy a údržbárskych služieb.

(140) Okrem toho bola zistená ďalšia suma vo výške […]* miliónov EUR za pristávacie poplatky a poplatky za parkovanie, ktorá je splatná gréckemu Úradu civilného letectva.

v miliónoch EUR

		Bilancia
Oneskorená platba za prenájmy lietadiel	[…]*	[…]*
Splatné lízingové platby	[…]*	[…]*
Splatná rezerva na údržbu	[…]*	[…]*
Platba úrokov z prenájmu a rezervy na údržbu	[…]*	[…]*
Rozdiel medzi hlavnými a ďalšími lízingami	[…]*	[…]*
Spatosimo (letiskové poplatky na rozvoj letiska – celková splatná suma vo výške 98 miliónov EUR, z toho na 59,9 milióna EUR sa vzťahuje súdne pozastavenie splatnosti)	[…]*	[…]*
Oneskorené platby ďalším subjektom	[…]*	[…]*
Olympic Airways Services	[…]*	[…]*
Olympic Aviation	[…]*	[…]*
Pristávacie poplatky a poplatky za parkovanie (s výnimkou AIA)	[…]*	[…]*

▼B

v miliónoch EUR

		Bilancia
Dlhy Olympic Airways Services voči štátu s platnosťou od júna 2008 (s výnimkou dlhov s pozastavenou splatnosťou)	[…]*	[…]*
Celková odhadovaná výška dlhov Olympic Airlines voči štátu s platnosťou od júna 2008	[…]*	[…]*

6.3. **Špeciálna ochrana pred veriteľmi**

(141) Spoločnosť Moore Stephens potvrdila, že špeciálna ochrana pred veriteľmi bola podľa článku 21 zákona č. 3607/2007 predĺžená do 31. októbra 2008.

7. **POSÚDENIE POMOCI**

7.1. **Právny základ posúdenia pomoci**

(142) V zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES „pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.

(143) Pojem štátna pomoc sa vzťahuje na každú výhodu, ktorá sa udeľuje priamo či nepriamo, je financovaná zo štátnych zdrojov a poskytuje ju samotný štát alebo akýkoľvek sprostredkovateľský subjekt konajúci na základe právomocí, ktoré mu boli zverené.

(144) Kritériá ustanovené v článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sú kumulatívne. Preto s cieľom určiť, či oznámené opatrenia predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, musia byť splnené všetky tieto podmienky. Konkrétne, finančná podpora:

— je poskytovaná štátom alebo prostredníctvom štátnych zdrojov,

— zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých tovarov,

— narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a

— ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(145) Toto rozhodnutie sa vzťahuje len na pomoc poskytnutú v období, ktoré sa zohľadňuje v rozhodnutí z roku 2005.

7.2. **Existencia pomoci**

(146) Komisia uskutočnila dôkladnú a hĺbkovú analýzu pripomienok zaslaných v rámci začatia konania, ako aj pripomienok Grécka a odbornej štúdie týkajúcej sa účtovníctva a prevádzky Olympic Airways Services a Olympic Airlines. V tejto súvislosti sa rozhodla uskutočniť svoje vlastné posúdenie existencie pomoci, a to v troch hlavných oblastiach:

— Možná štátna pomoc pre spoločnosť Olympic Airways Services formou tolerancie jej dlhov na daniach a na sociálnom zabezpečení od decembra 2004 ([1]).

([1]) Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

▼B

— Možná štátna pomoc pre spoločnosť Olympic Airlines prostredníctvom platieb za prenájom lietadiel a nevymáhania jej dlhov (vrátane dlhov na daniach a sociálnom zabezpečení) od mája 2005 ([1]).

— Možná štátna pomoc pre Olympic Airways Services a Olympic Airlines prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi.

7.2.1. *Štátna pomoc pre Olympic Airways Services formou tolerancie dlhov*

(147) Ako preukázal odborník Komisie, odo dňa prijatia rozhodnutia z roku 2005 spoločnosť Olympic Airways Services odložila platby súm splatných štátu a jej dlhy na daniach a sociálnom zabezpečení voči štátu sa zvýšili.

(148) Ťažká a zhoršujúca sa situácia Olympic Airways Services, pokiaľ ide o dane a sociálne zabezpečenie, bola už opísaná. Dlhy na daniach a sociálnom zabezpečení Olympic Airways Services, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie z roku 2005, boli vysoké už v roku 2005 a dosiahli 627 miliónov EUR, pričom sa skladali podľa odhadov z 431 miliónov EUR nezaplatenej dane a ďalších 196 miliónov EUR nezaplatených príspevkov pre IKA.

(149) Pokiaľ ide o dlhy na daniach a bez ohľadu na „započítanú“ platbu […]* miliónov EUR uskutočnenú v nadväznosti na nálezy rozhodcovského súdu, celková výška dlhu na daniach s platnosťou od júna 2008 uvedená v tabuľke nasledujúcej po odôvodnení 135 sa teraz odhaduje na približne […]* miliónov EUR. Zodpovednosť za tento odklad platby dane vo výške najmenej […]* miliónov EUR možno prisúdiť štátu.

(150) Tvrdenie spoločnosti Olympic Airways Services, že splatnosť dlhov na daniach vo výške […]* miliónov EUR je pozastavená, čo znamená, že spoločnosť nemá „daňové záväzky“, však nezohľadňuje skutočnosť, že aj keď splatnosť časti jej dlhu na daniach voči štátu mohla byť odložená, týmto odkladom sa nespochybňuje daná suma. Grécky súd síce môže tento údaj upraviť smerom dolu, Komisia však vyvodila záver, že rozsah sumy, ktorú má Olympic Airways Services zaplatiť štátu v súvislosti s daňami, sa tým podstatne nezmení. Bez ohľadu na toto stanovisko môže Komisia urobiť záver, že suma, ktorú Olympic Airways Services dlhuje štátu na daniach, je približne […]* miliónov EUR.

(151) Pokiaľ ide o narastajúce daňové záväzky Olympic Airways Services, je to samotný štát, ktorý prostredníctvom daňového úradu toleruje neustály odklad a neplatenie rôznych daní a poplatkov, ktoré dlhuje spoločnosť Olympic Airways Services.

(152) Situácia je podobná, pokiaľ ide o príspevky na sociálne zabezpečenie. Dlhy na sociálnom zabezpečení zistené v rozhodnutí z roku 2005, ktoré dosiahli […]*, sa teraz zvýšili na […]* miliónov

([1]) Pozri poznámku pod čiarou č. 6.

▼B

EUR, ako je uvedené v tabuľke nasledujúcej po odôvodnení 135, bez ohľadu na to, že 27. septembra 2007 bola zaplatená jednorazová suma […]* miliónov EUR na základe nálezov rozhodcovského súdu.

(153) Pokiaľ ide o tieto príspevky na sociálne zabezpečenie, orgán poverený ich vyberaním (IKA) je verejným orgánom zriadeným na základe gréckeho práva ([1]), ktorému bola zverená zodpovednosť za správu systému sociálneho zabezpečenia a vyberanie povinných príspevkov na sociálne zabezpečenie pod dohľadom štátu. Má právo ([2]), ale nie povinnosť uzatvárať dohody o vyrovnaní dlhov v prípade oneskorených platieb dlhov. Zodpovednosť za neustále sa zvyšujúci dlh Olympic Airways Services na sociálnom zabezpečení voči štátu možno preto nepochybne prisúdiť štátu.

(154) Daňové fondy aj fondy sociálneho zabezpečenia sú štátnymi zdrojmi a tolerancia z ich strany preto zodpovedá prevodu štátnych zdrojov.

(155) Táto tolerancia poskytuje spoločnosti Olympic Airways Services výhodu. Toleranciou na strane štátu sa odkladá platenie poplatkov, ktoré by podnik bežne musel v období splatnosti uhradiť, a príjemcovi sa tým poskytujú prostriedky prevádzkového kapitálu. Spoločnosť Olympic Airways Services je stratová a chronicky zadlžená, preto taký odklad nemožno považovať za bežné alebo obvyklé počínanie veriteľa v trhovej ekonomike, ale je systematickej povahy a vzhľadom na finančnú situáciu Olympic Airways Services, ktorá je, ako to preukázal odborník Komisie, neblahá, nemá táto spoločnosť žiadne realistické vyhliadky, že by bola niekedy v budúcnosti schopná splatiť tieto sumy štátu. Tolerancia sa dotýka obchodu medzi členskými štátmi a vzhľadom na úplnú liberalizáciu trhu narušuje hospodársku súťaž.

(156) Komisia musí preto vyvodiť záver, že tolerancia štátu k nezaplateným a rastúcim dlhom Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení zodpovedá poskytnutiu štátnej pomoci pre Olympic Airways Services v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Táto pomoc nebola Komisii nikdy oznámená, a je preto neoprávnená.

7.2.2. *Štátna pomoc pre Olympic Airways Services formou tolerancie dlhov*

(157) Ako usúdil odborník Komisie, od začiatku obdobia, ktoré sa zohľadňuje v rozhodnutí z roku 2005, spoločnosť Olympic Airlines utrpela peňažné straty a nahromadila ďalšie dlhy voči štátu.

(158) Pokiaľ ide o prenájom 4 lietadiel typu A340, za obdobie, na ktoré sa vzťahuje aktuálne vyšetrovanie, dlhy Olympic Airlines voči štátu dosiahli […]* miliónov EUR, bilancia tejto sumy bola s platnosťou od 31. mája 2005 […]* EUR. To znamená, že za obdobie, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, dlh spoločnosti Olympic Airlines voči štátu dosiahol výšku […]* miliónov EUR za nezaplatené prenájmy lietadiel.

([1]) Zákon č. 1846/1951, článok 11.
([2]) Zákon č. 2676/1999.

▼B

(159) Podľa názoru Komisie však táto suma úplne neodráža sumy, ktoré spoločnosť Olympic Airlines dlhovala štátu v súvislosti s týmito prenájmami lietadiel. Ako je uvedené v rozhodnutí z roku 2005, po prevzatí hlavných lízingov od Olympic Airways štát platil sumu v rozmedzí […]* EUR až […]* EUR mesačne za každé z týchto lietadiel. Ako však preukázal odborník Komisie, spoločnosť Olympic Airlines platila v rozmedzí […]* USD až […]* USD. Tým, že štát akceptoval túto nižšiu sumu, „prijíma“ stratu vo výške približne […]* EUR až […]* EUR za každé lietadlo mesačne – a prispieva ďalšou sumou štátnej pomoci vo výške najmenej 36 miliónov EUR až 50,4 milióna EUR.

(160) Pokiaľ ide o letiskové poplatky na rozvoj letiska (Spatosimo), suma, ktorú teraz spoločnosť dlhuje štátu, je […]* miliónov EUR. Spoločnosť Olympic Airlines tvrdila, že táto suma nie je splatná v celej svojej výške, nakoľko splatnosť približne […]* miliónov EUR pozastavil sudca až do vynesenia rozhodnutia súdu. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že týmto pozastavením dlh nezaniká, len sa odkladá jeho splatenie. V tomto ohľade môže Komisia vyvodiť záver, že suma, ktorú Olympic Airlines dlhuje štátu na nezaplatenom poplatku Spatosimo, sa s platnosťou od mája 2008 pohybuje v rozmedzí približne od 38 miliónov EUR až do 98 miliónov EUR.

(161) Sumu 86,3 milióna EUR dlhuje Olympic Airlines dvom prepojeným subjektom, ktorými sú Olympic Airways Services a Olympic Aviation. S platnosťou od 31. mája 2005 bola suma, ktorú spoločnosť Olympic Airlines dlhovala týmto spoločnostiam, 2,6 milióna EUR, a počas ďalších troch rokov sa zvýšila, čo znamená, že za obdobie, ktoré je predmetom vyšetrovania v rámci tohto rozhodnutia, dlhy vzrástli o 83,7 milióna EUR. V prípade ďalšej sumy vo výške 4,5 milióna EUR, ktorú dlhuje za pristávacie poplatky a poplatky za parkovanie na letiskách s výnimkou letiska AIA a ktorá je splatná gréckemu Úradu civilného letectva, spoločnosť Olympic Airlines tvrdila, že táto suma nie je splatná, pretože jej splatnosť sudca pozastavil až do vynesenia rozhodnutia súdu. Komisia znova poznamenáva, že týmto pozastavením dlh nezaniká, len sa odkladá jeho splatenie.

(162) Všetky uvedené prípady tolerancie, ktoré dosahujú 326 miliónov EUR, ako je uvedené v tabuľke nasledujúcej po odôvodnení 140, sa vzťahujú na štátne zdroje, nakoľko sa týkajú dlhov voči štátu, štátnym orgánom (gréckemu Úradu civilného letectva) alebo podnikom vo vlastníctve štátu (Olympic Airways Services a Olympic Aviation).

(163) Pokiaľ ide o možnosť prisúdiť štátu zodpovednosť za toleranciu, ktorú prejavujú spoločnosti Olympic Airways Services a Olympic Aviation voči Olympic Airlines, Komisia konštatuje, že možnosť prisúdiť štátu zodpovednosť za opatrenie prijímané štátnym podnikom sa dá vyvodiť z radu ukazovateľov vyplývajúcich z okolností prípadu a z toho, v akej súvislosti sa opatrenia urobili.

(164) V tomto ohľade Komisia poznamenáva, že štát bol 100 % držiteľom akcií všetkých troch spoločností. Navyše každé vedenie a predstavenstvo týchto spoločností vymenoval štát. Za týchto okolností sa musí vyvodiť záver, že spoločnosti podliehali v rozhodujúcom čase kontrole štátu. Grécko mohlo priamo a nepriamo (ako najväčší veriteľ tak Olympic Airways Services, ako aj Olympic Airlines) vyvíjať dominantný vplyv na všetky

▼B

podniky. Napokon, táto tolerancia je sprievodným javom tolerancie samotného štátu a verejných orgánov. Samotné rozhodnutia Olympic Airways Services a Olympic Aviation poskytnúť úver spoločnosti Olympic Airlines a umožniť nahromadenie dlhov vo výške 86,3 milióna EUR neboli rozhodnutiami nezávislých podnikov, a zodpovednosť za ne preto možno prisúdiť štátu.

(165) Táto tolerancia zahŕňa aj výhodu pre spoločnosť Olympic Airlines tým, že táto spoločnosť bola oslobodená od záväzkov, ktoré by inak musela plniť.

(166) Ťažká finančná situácia Olympic Airlines už bola podrobne opísaná. V roku 2004 spoločnosť vykázala straty vo výške 87,1 milióna EUR a každý nasledujúci rok mala čoraz väčšie peňažné straty, ktoré v roku 2007 dosiahli […]* miliónov EUR. Obchodovanie Olympic Airlines je výrazne cyklické, ako preukázal negatívny peňažný tok v mesiacoch október až marec, ktorý sa kompenzuje pozitívnym peňažným tokom od apríla do septembra. Tento cyklus sa opakuje každý rok s čoraz väčšími stratami. Čistý prílev peňazí v letných mesiacoch nikdy úplne nevykompenzuje ich čistý odlev v zimných mesiacoch, takže spoločnosť celkovo stráca viac a viac peňazí. Môže existovať iba vďaka veľkorysosti štátu. Vôbec nie je jasné, či spoločnosť vo svojej súčasnej štruktúre môže niekedy dosiahnuť pozitívny peňažný tok. Je preto zrejmé, že táto tolerancia nemôže odrážať bežné počínanie veriteľa v trhovej ekonomike, je sústavná a s ohľadom na ťažkú situáciu Olympic Airlines je malá možnosť, že tieto dlhy budú niekedy zaplatené.

(167) Komisia takisto konštatuje, že predmetné opatrenia sa dotýkajú medzinárodného obchodu a narúšajú hospodársku súťaž alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže vo vnútri tohto trhu, pretože sa týkajú leteckého dopravcu Spoločenstva. Komisia preto dospela k záveru, že pokračujúca tolerancia zo strany štátu a štátnych orgánov a podnikov vo vlastníctve štátu k daňovým a iným prevádzkovým záväzkom Olympic Airlines predstavuje štátnu pomoc pre Olympic Airlines na účely článku 87 ods. 1 zmluvy. Táto pomoc nebola Komisii nikdy oznámená, a je preto neoprávnená.

7.2.3. *Štátna pomoc prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi*

(168) Podľa ustálenej judikatúry pojem pomoci zahŕňa výhody poskytované verejnými orgánmi, ktoré v rôznych formách znižujú poplatky, ktoré sú bežne zahrnuté do rozpočtu podniku ([1]). Zdá sa, že značná výhoda bola poskytnutá Olympic Airways Services

([1]) Pozri okrem iného rozsudky vo veci 30/59 *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/High Authority*, Zb. 1961, s. 1, vo veci C-387/92 *Banco Exterior de España*, Zb. 1994, s. I-877, bod 13; vo veci C-241/94 *Francúzsko/Commission*, Zb. 1996, s. I-4551, bod 34 a vo veci C-256/97 *DM Transport*, Zb. 1999, s. I-3913, bod 19.

▼B

a Olympic Airlines prostredníctvom špeciálnej a jedinečnej ochrany pred veriteľmi, ktorú poskytol štát vo forme osobitne schváleného zákona, ktorým sa odkladá výkon každého rozsudku proti tejto spoločnosti zo strany akéhokoľvek súkromného veriteľa.

(169) V tomto prípade sa špeciálna ochrana pred veriteľmi vzťahovala len na Olympic Airways Services a Olympic Airlines; ide teda o selektívne a špecifické opatrenie v zmysle článku 87 ods. 1.

(170) Je ustálenou judikatúrou, že pojem pomoci je širší ako subvencia, pretože zahŕňa nielen kladné prínosy, ako sú samotné subvencie, ale aj opatrenia, ktorými sa v rôznych formách znižujú poplatky, ktoré sú bežne začlenené do rozpočtu podniku a ktoré, aj keď nie sú subvenciami v presnom slova zmysle, majú podobný charakter a rovnaký účinok ([1]).

(171) Výrazom „pomoc“ v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy sa nevyhnutne rozumejú výhody, ktoré sa poskytujú priamo alebo nepriamo prostredníctvom štátnych zdrojov alebo ktoré predstavujú dodatočné výdavky pre štát či orgány určené alebo zriadené štátom na tento účel ([2]).

(172) Analogicky s tým, ako súd rozhodol vo veci *Ecotrade* ([3]), pokiaľ ide o článok 4c Zmluvy o ESUO, niektoré charakteristické znaky špeciálnej ochrany pred veriteľmi umožňujú ustanoviť existenciu pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(173) Po prvé, je zrejmé, že špeciálna ochrana pred veriteľmi sa vzťahuje len na Olympic Airways Services a Olympic Airlines, obidva subjekty vo vlastníctve štátu, ktoré dlhujú veľké sumy niektorým, prevažne verejným skupinám veriteľov. Ako už bolo uvedené v tomto rozhodnutí, spoločnosť Olympic Airlines v skutočnosti dlhuje približne 86,3 milióna EUR spoločnosti Olympic Airways Services za neuhradené služby.

(174) Takisto je nesporné, že vďaka špeciálnej ochrane pred veriteľmi sú Olympic Airways Services a Olympic Airlines vo výhodnejšej situácii v porovnaní s ostatnými, pretože im umožňuje pokračovať v obchodovaní za okolností, za ktorých by to nebolo možné, ak by sa použili bežné pravidlá platobnej neschopnosti, nakoľko je podľa nich ochrana záujmov veriteľov rozhodujúcim faktorom. Skutočnosť, že tieto dve spoločnosti môžu pokračovať vo svojej činnosti, kladie ďalšie bremeno na verejné orgány, pretože organizácie vlastnené štátom sú medzi hlavnými veriteľmi podniku v ťažkostiach, a to samozrejme tým skôr, že tento podnik dlhuje sumy v značnej výške. V skutočnosti s ohľadom na ťažkú finančnú situáciu skupiny Olympic a špeciálnu ochranu pred veriteľmi súkromne vlastnené spoločnosti nebudú chcieť s najväčšou pravdepodobnosťou obchodovať s Olympic Airlines ani Olympic Airways Services za bežných

([1]) Vec C-387/92 Banco *Exterior de Espana/Ayuntamiento de Valencia,* Zb. 1994, s. I-877, bod 13; vec C-200/97, *Ecotrade Srl/Altiforni e Ferriere di Servola SpA,* Zb. 1998, s. I-07907, bod 34.

([2]) Spojené veci C-52/97 až C-54/97 *Viscido a i./Ente Poste Italiane,* Zb. 1998, s. I-2629, bod 13.

([3]) Vec C-200/97, pozri poznámku pod čiarou č. 40.

▼B

obchodných podmienok, keďže neexistuje žiadna realistická možnosť vymáhať splatné sumy. Navyše vzhľadom na veľké dlhy voči veriteľom vo verejnom vlastníctve (pozri odôvodnenie139) spoločnosti vlastnené štátom stratia zdroje v dôsledku špeciálnej ochrany pred veriteľmi, a s prihliadnutím na to, že nepretržitá štátna podpora pre Olympic Airlines a Olympic Airways Services môže vychádzať len z aspektov vnútroštátnej priemyselnej politiky, a nie veriteľa pôsobiaceho na trhu, ktorý sa snaží získať späť dlžné sumy, môže Komisia vyvodiť záver, že ide o štátne zdroje a že opatrenie možno prisúdiť štátu.

(175) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa musí urobiť záver, že uplatnenie systému špeciálnej ochrany pred veriteľmi na podnik v takej forme ako v danom prípade, ktorá sa odchyľuje „od obvyklej právnej úpravy nesolventnosti“, sa musí považovať za poskytnutie štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy, ak sa stanoví, že

— podniku sa povolilo pokračovať v obchodovaní za okolností, za ktorých by to nebolo možné, ak by sa použila obvyklá právna úprava nesolventnosti, alebo

— podnik bol de facto úplne alebo čiastočne oslobodený od platenia verejných dlhov, na čo by si iný nesolventný podnik podľa obvyklej právnej úpravy nesolventnosti nemohol robiť nárok ([1]).

(176) V tomto prípade s ohľadom na špeciálnu a jedinečnú ochranu pred veriteľmi poskytnutú spoločnostiam Olympic Airways Services a Olympic Airlines sa Komisia domnieva, že obidve uvedené kritéria boli splnené. Predmetným spoločnostiam sa povolilo pokračovať v obchodovaní za okolností, za ktorých by to nebolo možné, ak by sa použila obvyklá právna úprava nesolventnosti. Ako sa preukázalo v celom tomto rozhodnutí, predmetné spoločnosti navyše využívali rôzne výhody od štátu, na ktoré by si iný nesolventný podnik podľa obvyklej právnej úpravy nesolventnosti nemohol robiť nárok.

(177) Príslušné opatrenia sa dotýkajú obchodovania medzi členskými štátmi, nakoľko sa vzťahujú na spoločnosti, ktoré pôsobia na liberalizovanom trhu. Z tohto dôvodu takisto narúšajú hospodársku súťaž alebo hrozia narušením hospodárskej súťaže v rámci tohto trhu, keďže sú zamerané na konkrétne podniky konkurujúce iným prevádzkovateľom Spoločenstva.

(178) Komisia za týchto podmienok a s prihliadnutím na špeciálnu ochranu pred veriteľmi poskytnutú pre Olympic Airways Services a Olympic Airlines dospela k záveru, že ide o štátnu pomoc. Táto pomoc nebola Komisii nikdy oznámená, a je preto neoprávnená.

([1]) Vec C-295/97 Rinaldo Piaggio (bod 43).

▼B

7.3. **Zlučiteľnosť pomoci**

7.3.1. *Zlučiteľnosť pomoci poskytnutej pre Olympic Airlines prostredníctvom platieb za prenájom lietadiel, tolerancie dlhov a špeciálnej ochrany pred veriteľmi*

(179) Keďže Komisia dospela k záveru, že spoločnosť Olympic Airlines dostávala od roku 2005 štátnu pomoc, musí preskúmať opatrenia v prospech tejto spoločnosti z hľadiska článku 87 ods. 2 a 3 zmluvy, v ktorých sú ustanovené výnimky zo všeobecného pravidla nezlučiteľnosti uvedeného v článku 87 ods. 1.

(180) Ustanovenia o výnimke v článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES sa v tomto prípade nemôžu uplatňovať, pretože opatrenie pomoci nemá sociálnu povahu a neposkytuje sa jednotlivým spotrebiteľom, neposkytuje sa ani na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami, a nejde ani o pomoc hospodárstvu určitých oblastí Spolkovej republiky Nemecko v dôsledku rozdelenia Nemecka.

(181) Ďalšie výnimky zo všeobecného zákazu štátnej pomoci sú uvedené v článku 87 ods. 3 Ustanovenia o výnimke v článku 87 ods. 3 písm. b) a d) sa v tomto prípade neuplatňujú, pretože pomoc nepodporuje vykonávanie dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu, nenapráva vážne poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, ani nepodporuje zachovanie kultúrneho dedičstva.

(182) Článok 87 ods. 3 písm. a) a c) Zmluvy o ES obsahuje odchýlku týkajúcu sa pomoci určenej na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou. Grécko je oblasťou, ktorá v plnom rozsahu patrí do rozsahu pôsobnosti článku 87 ods. 3 písm. a). Pomoc však nespĺňa kritéria príslušných Usmernení pre národnú regionálnu pomoc ([1]).

(183) Pokiaľ ide o odchýlku ustanovenú v článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES týkajúcu sa pomoci na rozvoj určitých hospodárskych činností, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom, Komisia bude musieť posúdiť, či sa toto ustanovenie môže použiť na aktuálnu situáciu. Komisia pri vykonávaní tohto posúdenia bude musieť prihliadnuť na príslušné usmernenia týkajúce sa odvetvia letectva ([2]).

(184) V tejto súvislosti je zrejmé, že v tomto prípade neboli dodržané žiadne ustanovenia usmernení. Takisto je zrejmé, že pomoc nie je zameraná na náhradu záväzkov v poskytovaní služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, a preto je nezlučiteľná so spoločným trhom.

([1]) Na obdobie rokov 2000 – 2006, Ú. v. ES C 74, 10.3.1998, s. 9, na obdobie rokov 2007 – 2013, Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13.

([2]) Uplatňovanie článkov 92 a 93 Zmluvy o ES a článku 61 Dohody o EHP na štátnu pomoc v odvetví letectva (Ú. v. ES C 350, 10.12.1994, s. 5) a Usmernenia Spoločenstva týkajúce sa financovania letísk a štátnej pomoci na začatie činnosti pre letecké spoločnosti s odletom z regionálnych letísk (Ú. v. EÚ C 312, 9.12.2005, s. 1).

▼B

7.3.2. *Zlučiteľnosť pomoci poskytnutej pre Olympic Airways Services formou tolerancie dlhov a špeciálnej ochrany pred veriteľmi*

(185) Keďže Komisia dospela k záveru, že spoločnosť Olympic Airways Services dostala takisto neoprávnene poskytnutú štátnu pomoc, musí posúdiť opatrenie z hľadiska článku 87 ods. 2 a 3 Zmluvy o ES, v ktorom sú ustanovené výnimky zo všeobecného pravidla nezlučiteľnosti uvedeného v článku 87 ods. 1.

(186) Ustanovenia o výnimke v článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES sa v tomto prípade nemôžu uplatňovať, pretože opatrenie pomoci nemá sociálnu povahu a neposkytuje sa jednotlivým spotrebiteľom, neposkytuje sa ani na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami, a nejde ani o pomoc hospodárstvu určitých oblastí Spolkovej republiky Nemecko v dôsledku rozdelenia Nemecka.

(187) Ďalšie výnimky zo všeobecného zákazu štátnej pomoci sú uvedené v článku 87 ods. 3. Ustanovenia o výnimke v článku 87 ods. 3 písm. b) a d) sa v tomto prípade neuplatňujú, pretože pomoc nepodporuje vykonávanie dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu, nenapráva vážne poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, ani nepodporuje zachovanie kultúrneho dedičstva.

(188) Článok 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES obsahuje odchýlku týkajúcu sa pomoci určenej na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou. Pomoc však nespĺňa kritéria príslušných Usmernení pre národnú regionálnu pomoc.

(189) Pokiaľ ide o odchýlku ustanovenú v článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES týkajúcu sa pomoci na rozvoj určitých hospodárskych činností, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom, Komisia bude musieť posúdiť, či sa toto ustanovenie môže použiť na aktuálnu situáciu. Komisia pri vykonávaní tohto posúdenia bude musieť prihliadnuť na príslušné usmernenia týkajúce sa odvetvia letectva ([1]).

(190) V tejto súvislosti je zrejmé, že v tomto prípade neboli dodržané žiadne ustanovenia usmernení. Takisto je zrejmé, že pomoc nie je zameraná na náhradu záväzkov v poskytovaní služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, a preto je nezlučiteľná so spoločným trhom.

(191) Komisia na tomto základe dospela k záveru, že Grécko poskytlo nezlučiteľnú štátnu pomoc spoločnosti Olympic Airways Services formou tolerancie oneskoreného platenia a neplatenia daní a príspevkov sociálneho zabezpečenia a prostredníctvom špeciálnej ochrany pred veriteľmi, ktorú poskytla tejto spoločnosti,

([1]) Pozri poznámku pod čiarou č. 45.

▼B

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Pokračujúca tolerancia gréckeho štátu k dlhom spoločnosti Olympic Airways Services na daniach a na sociálnom zabezpečení voči štátu, ktorých výška sa odhaduje najmenej na 590,4 milióna EUR, predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc pre Olympic Airways Services, ktorá je nezlučiteľná so Zmluvou o ES.

2. Pokračujúca tolerancia gréckeho štátu k Olympic Airlines v súvislosti s platbami za prenájom lietadiel odhadovaná na 137,2 milióna EUR, dlhmi voči Olympic Airways Services a Olympic Aviation odhadovanými v celkovej výške na 86,3 milióna EUR, dlhmi voči gréckemu Úradu civilného letectva vo výške 4,5 milióna EUR a letiskovým poplatkom Spatosimo vo výške najmenej 38,1 milióna EUR predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc pre Olympic Airlines, ktorá je nezlučiteľná so Zmluvou o ES.

3. Špeciálna ochrana pred veriteľmi poskytnutá prostredníctvom gréckych právnych predpisov pre Olympic Airways Services a Olympic Airlines predstavuje neoprávnenú štátnu pomoc pre obidve spoločnosti, ktorá je nezlučiteľná so Zmluvou o ES.

Článok 2

1. Grécko získa späť od príjemcu pomoc uvedenú v článku 1.

2. Sumy, ktoré majú byť vrátené, musia byť zvýšené o úroky z omeškania odo dňa poskytnutia pomoci príjemcovi do ich skutočného vrátenia.

3. Úroky sa vypočítajú na základe zloženej úrokovej sadzby v súlade s kapitolou V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ([1]) zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 271/2008 ([2]).

4. Grécko musí zrušiť všetky nevyrovnané platby pomoci uvedenej v článku 1, a to s účinnosťou od dátumu prijatia tohto rozhodnutia.

Článok 3

1. Vrátenie pomoci uvedenej v článku 1 sa musí uskutočniť bezodkladne a účinne.

2. Grécko zabezpečí, aby sa toto rozhodnutie vykonalo do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 4

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia poskytne Grécko Komisii tieto informácie:

a) celkovú výšku sumy (istina a úroky), ktorú má príjemca vrátiť;

b) podrobný opis už prijatých a plánovaných opatrení na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím;

([1]) Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 82, 25.3.2008, s. 1.

▼B

c) dokumenty, ktoré preukazujú, že príjemca dostal príkaz vrátiť pomoc.

2. Grécko musí informovať Komisiu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s vnútroštátnymi opatreniami, ktoré sa prijali na vykonanie tohto rozhodnutia, až kým sa pomoc uvedená v článku 1 nevráti v plnej výške. Grécko na žiadosť Komisie bezodkladne poskytne informácie o opatreniach, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím. Takisto poskytne podrobné informácie o výške pomoci a úrokoch, ktoré už príjemca vrátil.

Článok 5

Grécko bezodkladne zastaví všetky ďalšie platby pomoci pre Olympic Airways Services a Olympic Airlines.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.